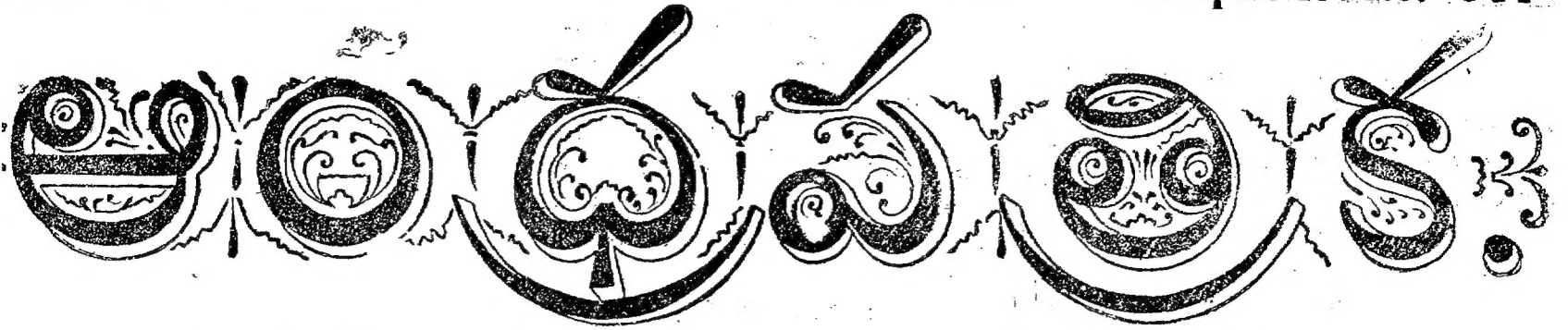

విడివ త్రిక 1-కి 0-1-6.

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

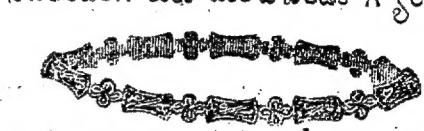

310440

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9. చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ మే నెల 9 వ తేది మంగళవారము { No. 32.
సంపుటము ౯ దుండుభినామ సంవత్సరము, వైశాఖ మాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩. సంచిక ౩౨

నూతనజువితీ! గొప్ప లాభకరమైన అమృతము సరసమైనదర!!
వివాహములకు నూతన సరకులును వచ్చి యున్నవి.
ధరలు మిక్కిలి సరసము.
మాదుకొణములో చూచి విమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.
బెనారస్, కాశీ సరిగ్గ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినుసులలో దొరకును.
బెంగళూరు, కంచి, కొర్రాడు, కరాచి చీరలున్న సేలము, మధుర ఈ స్థలములనుండి అంగ
వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో ధోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును.
బొంబాయి స్వదేశి స్టార్సు, 40, 41, 42 రత్నను బజారు, మదరాసు.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటి

మావద్ద సకలము బంగారుతో తయారుచేయబడిన
సకలవిధగలు, వెండిసామానులు అమృతమునకు సిద్ధ
ముగా నున్నవి. అర్హు యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము
వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును.
నగలు శ్చైత్యముగా లేనివో వాపసు తీసికొని మై
మియ్యబడును. (6)
కర్కశాపు 198 } మరాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలపిథి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
టెలిఫోను నెం. 880 } నాయుడు అందుసన్ను
నగలవర్తకులు 87 చెనాబజారు మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత, డి. గోపాలాచార్యులగారి (1045)

జీవామృతము

హిందూ శ్రేయోదయి
అమృతమైన
మూలికలతోడను
లోహములతోడను
తయారు చేయబడిన
జీవీయ దివ్యామృతము.

ఈ దివ్యామృతము రక్తమును శుభ్రపరచుటయందు అమోఘశక్తిని చూపించును. యెముకలకు, మధ్యధాతువుకు, మాంసమునకు
శుక్రధాతువుకు బలము నిచ్చును. ధాతువులయందు జేడిని పోగొట్టును. ఇది క్షయరోగులకు, రక్తహీనరోగులకు, నరముల
యందు జలములేని రోగులకు మిగుల నుత్తమమైనది. చిరకాలపు కారకములను పోగొట్టి దేహమునకు చలువచేయును.
అశీర్షము, మలబద్ధకము, సోమరితనము, అతినిద్రాగుణమును బోగొట్టి, నోటికి మంచుచిని ఆకలిని మనస్సునకు మంచిఉత్సా
హమును కలిగించును కాంతిని నరములకు దృఢబలమును గలుగజేయును. అది విద్యార్థులకును కఠిరశక్తికిమించి పనిచేయు
వారలకు సర్వకాలములయందు చేత నుండదగిన అమృత మనుటకు నిస్సం దేహము లేదు. యియ్యది కేవలము అమృతములైన
ఓషధులచే తయారుచేయబడిన దివ్యామృతము. క్రయము 6 అవున్సుల బుడ్డి 1-కి రూ 3-4-0.
ప్యాకెటింగు మరియు పోస్టేజి వగైరాలు పేరుగా నిర్ణయితము. మా మ.దుల జాపితాను కోరినవారికి ఉచితముగా పంపబడును.
ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41. ఆచారప్పవీధి, మద్రాసు. గ్రాఫ్, ఆడ్రస్:—పండిట్, మదరాసు.

ఆపూర్వగ్రంథములు (83)
౧. శివతత్వ సారము
మల్లికార్జునపండితా రాధ్యులు రచించినది ౦-౧౨-౦
౨. చంద్రభాను చరిత్రము
తరిగొప్పల మల్లన కవి రచించినది ౦-౦-౦
౩. చంద్రా రామాయణము
బుగ్గేదికవి శేంకటాచలపతికవి రచితము ౦-౦-౦
౪. విప్రనారాయణ చరిత్రము
చెదలు వాడ మల్లయ కవి రచితము ౦-౨-౦
౫. కవిజనాశ్రయము
భీమకవి ౦-౧౦-౦
౬. కావ్యాలంకార చూడామణి
విన్నకోట పెద్దయ కవి ౦-౨-౦
ప్రతులు కొంచెము యున్నవి.
ఆంధ్ర సాహిత్యపరిషత్కార్యదర్శులకు
చెన్న పట్టణమునకు వ్రాయవలయును.

అమృతాంజనము
గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.
చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.
అమృతాంజనము అన్ని నెప్పలకు సిద్ధామృతము.
అమృతాంజనము అమృతశబ్ద మాదినిగల మాయమందు గాదు.
నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.
పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.
అమృతాంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.
అమృతాంజనమునకు సాటియైనమందు అమృతాంజనమే.
అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబు శెట్టిపిల్లి, జూరి చౌక్ - మద్రాసు.
లేక 109 ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్టు - బొంబాయి.

(సంపూర్ణ జీవితము, బోధనలు)
కర్త:- వంగూరి సుబ్బారావు.
ఇదివరకు పేరున్నను గూర్చి ప్రకటింపని చరిత్రాంశ
ములు వెల్లడి లున్నవి. 1-కి రూ 2-0-0
ఆంధ్రక్షత్రియులు
ఈ చక్రవై జరిగిన వాదోపవాదములు అద్భుతము.
రూ 1-8-0
వెంటనే వ్రాయుడు. (8268)
కమలకుటీరము,
ట్రిప్లికేను - మదరాసు.

సమకాలికాభిప్రాయములు

భిక్షు వ్యాపనము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారిచే, భిక్షు వ్యాపకమును గూర్చి విచారించుటకుగాను నియమింపబడిన ఈ సంఘమువారి నివేదిక వేరొకచో ప్రచురింపబడినది. అందు ముగ్గురు సభ్యులు చేసిన మానవము మిగుల గమనింపదగినదిగా నున్నది. శ్రీయుత జుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్య చాదకిగాడు ఒక్క భవయమునందు భిక్షాభిప్రాయమును వెలిబుచ్చి యున్నాడు. "జాయింటుస్టాకు కంపెనీలు" పదాపుటయందు గల కొన్ని కష్టములు పేర్కొనబడినవి. ఈ కష్టము లింతకుముందు ప్రజలకు తెలియనివి కావు. ఆ కష్టములను సాధించు విధి ప్రజల మీద నన్నుడి. జాయింటుస్టాకు కంపెనీలు జయప్రదముగ నడుపుట - పరస్పరగోచరము, వర్తకమునందు నిపుణత గల వారిని కక్షించిన లేకుండ ఉద్యమమునందు విశ్వాసము కలిగిన వారిని ఏర్పరుచుట - మీదను ఆధారపడియుండును. హిందూ జాతి కంకెకు ఇది పరిష్కారమును. దేశము మిక్కిలి పీడ నితిలోనున్నది. భిక్షు వ్యాపారమునందు ధనమును పెట్టుబడి చేసిన అపాము మేమియు నుండదని భావించి ఫలితముగాగ ప్రభుపరచినగాని ధనవంతు లీపనిని నివృత్తింపవలెను ముం తుకురాదు. బందరు, అంగలూరు, కవులూరు, గుడివాడ, బంపూరు మొదలగుచోట్ల కద్దరు తిన్నతిన్న సంతసనీయమైన ఏర్పాటులు చేయబడినవి. వేళమునం దంతను ఇటులనే ప్రజలు కాశ్యపియ్యమానవలె పూనుకొని యితర దేశప్రజలవై ఆధారపడియుండలేదని ప్రపంచమునకు వెల్లడిచేయవలయును. అచ న మర్యాదాదేశములలోను, యితర రాజధానులలోను యిటులనే ప్రయత్నములు చేయబడవలెనని తలచెదము.

(స్వరాజ్య, 8-5-22)

విచిత్రమగు ధ్వని

ఈమారు పరిశీలనమునందు యీ ప్రాంతమునందు కొన్ని గ్రామాదులలో ఒక విశిష్టమైన ధ్వని వినిపించుచున్నది. అది విని పించుచున్న ప్రతిగ్రామములలోను ఆ గ్రామమునకు సమీపముననే ఆధ్వని కలదని తోచుచుండును. వసిష్టగోతావరి పదమూడవ భాగ మున వరుసగా కొన్ని గ్రామాదులలో వినిపించుచున్నది. ప్రజలు ఆధ్వనిని వినిపించుచున్నట్లు లగుచున్నారని కారణమేరికి నిర్ధారణ చేయ కల్యముగాదు. ప్రతిగ్రామమునకు ఉత్తరదిశగా అది వినిపించును. కొన్ని గ్రామములలో నింపాడిగాను కొన్ని గ్రామములలో అధికముగాను ధ్వనించును. మోటారుసయికిలు నడుచునపు డెట్లు ధ్వనించునో అట్లే ఆధ్వని వినిపించును. ఒక దిన ముదయమున నేనింటిలో కూర్చొని వ్రాసికొనుచుండ పీఠిలోనికి మోటారుసయికిలు వచ్చినట్లు వినిపించగా పీఠి లోనికి వెళ్లి చూచితిని ఏమియులేదు. అచ్చటకు ఆవిధముగానే వినిపించుచున్నది. కొన్ని దినములనుండి కొద్దిగా అప్పుడప్పుడు వినిపించుచున్నది. వాయువునం దిది యుద్భవించినదా యనిన ప్రైరుగాలి పీచు యీ దినములలో గాలి పీచునప్పుడు తక్కువ గాను గాలి కిగ్గినప్పు డెప్పుగాను ఉత్తరదిశగా అనిపించుటచే గాలియందు పుట్టినదని చెప్ప వలెను. భూమియందు పుట్టిన దనిన కొన్ని గ్రామాదులకే వినిపించుట అన్ని గ్రామాదులకు ఒకే కలుపున వినిపించుటమాడ అట్లాపించుటకు వీలు లేకున్నది. లేక గోతావరి సమీపమున వినిపడుచున్నది గదా! గోతావరికల్ల యీశబ్దము కలిగినదా యనిన యీ గ్రామాదులకు గోతావరి తూర్పు దక్షిణభాగములందు గలదు. అటుపు ధ్వనించుటలేదు. పయివిషయము లన్నియు చూడ వివిధ నిర్ధారణ చేయ వలెను గాన వాతావరణభాస్రజ్ఞులు గాని తదితర శాస్త్రజ్ఞులు నను తెలిసినవారుగాని యీ శ్రుతికాముఖమున ప్రకటించిన ప్రజ లలో కలుగుచున్న దుశ్రవలు నివృత్తింపవలెనని కోరు చున్నాను.

5-5-22

మట్లపాతం

పేరేచర్ల సుబ్బరాజు.

అల్లపాపాదావ్యాధి దోషిడిసంబంధములో కలకత్తా పోలీసులు పీవీలీలు కేస్టిని గాక గత కుక్రవారమువారి రాత్రి రాం వారాయణలలు అనువతనినిగూడ సందేహముమీద నరెట్టుచేసిరి. కాలాభావ అనువతనిని పోలీసులు వెదకుచున్నారు కలకత్తా వాస్తవ్యుడొకొకడు నానిదాను అనువతడ అల్లపా పాదాలో నరెట్టుచేయబడిన.

స్థాంతులకు సవరింపబడుట

ప్రచురణసంఘమువారి ప్రకటన

చెన్నైలో స్థాంతులకుయందు నిర్ణయింపబడిన కేటను పోచ్చియందు ఒక నవరత్నచట్టము ఇటీవల కాసనసభవారిచే ఆమోదింపబడినది. సవరింపబడిన విధమున విశగములన్నియు పోర్టు నెట్టు జార్జి కెట్టుగందు ఏప్రిలు 25-వ తేదీని ప్రకటింపబడిన ఏప్రిలు నెల 1-వ తేదీనుండి 25-వ తేదీలోపల కిజిస్టరుకాబడిన డాక్ మెంటుల విషయమై అంగవరణచట్టము నెట్టు అనువర్తిం ప జేయవలయునో ప్రభుత్వమువా రాలోచించి యీక్రిందివిధ మున తీర్మానించిరి.

ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి 25 తేదీలోగ్గి కిజిస్టరుచేయబడిన డాక్ మెంటులకు సంబంధించిన స్టాంపులకు రిజిస్ట్రేషను అఫీసర్లు నోటీసులు పంపెదరు. నట్టయందు నిర్ణయింప బడినకాలము లోగ్గి స్టాంపులకు తమ డాక్ మెంటులలో తమ జిల్లాకలెక్టరు నెట్టు హాజరై కిజిస్టరుచేయబడిన స్థాంతులకుయందు చెల్లించి కలె క్టరుచే డాక్ మెంటునకు ఎంతాయుచేయించుకొనవలెను. ఇట్లు నిర్ణయింపబడినకాలములోగ్గి తక్కువచేయబడిన స్థాంతులకుయందు చెల్లించి కలెక్టరుచే ఎంతాయుచేయించు కొనని వారి వద్దనుండి చెల్లింపుచుకొనును.

జ్ఞానునివారకసంఘము - కర్నూలు

ఈ సంఘమునకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపువారు "కాశ్యపర్షి, జ్ఞానునివారకసంఘము, కర్నూలు" అని గాని "గూడూరి, రామచంద్రరావుగారు, కాశ్యపర్షి, జ్ఞానునివారక సంఘము, కర్నూలు" అని గాని వ్రాయవలెను. సంఘసంబంధ మగు నట్టి గాని, జ్ఞానునివారణ తేక తత్సంబంధముగ వ్యాపారమునగూర్చి గాని వ్రాయు జాబులన్నియు ఒక పేరుకు గాక "కాశ్యపర్షి, స్వదేశి జ్ఞాను నివారకసంఘము, 88/89 మించను పీఠి, కర్నూలు" అను చిరవామాకు వ్రాసినయెడల ప్రత్యుత్త రములు వెంటనే యిచ్చుటకుగాని, వ్యవహారములు శీఘ్రముగ జరుగుటకు గాని పీలగును. కనుక చదువరు లట్లు చేయఁ బాఠింతులు.

కలకత్తాచరసాల అల్లరులవిచారణ

కలకత్తా, మే 6:—నేటివిచారణలో ఎంక కద్దరు ఖైదీలు సాక్ష్యమునిచ్చిరి. బిరోపీయన్ సార్జెంటుగృహమునుండి ఒక విశిష్టయను, ఇద్దరు భారతీయులు తుపాకులను (పేల్పు చుండినట్లు పేకుచీనాఅనుఖైదీ సాక్ష్యమిచ్చెను. చెండుమూడు మానములకొండట చెఱసాలలో నొక హరితాళము జరిగెను భోజనముతీసుట అసహ్యముగ నున్నందున వారు మానివేసిరి. కిలాసాకుకైడిలకు మండ్రిభోజము పెట్టబడుచుండెను. సాధారణకైడిలు ఇట్టిభేదములను జాపరాదని తమ అసహ్యులని వెలి బుచ్చిరి.

భాగీరథిశానియా అకైదీ మిగిలినసాక్షులు చెప్పిన విషయములనే చెప్పెను. జనుపనాగిడ్డోకి ఎవ్వరు నిప్పంటిం చిరో అతనికి తెలియదు. సాఫీఅనుఖైదీ ఒక దిలొపెట్టి బిగించ బడిన. ఆగదిలో నుండవలసిన ఇంకొకడు గేటుబయట తాళము చెవి చేకబట్టుకొని నిలిచియుండెను. పోర్టుల్లా అనువార్ద రాతాళముచెవిని బలవంతముతో గై కొని, కలుపును తెరిచి, అతడు బద్దాపు, అతనిని చంపివేయడం చెప్పయండగా సాఫీవిశేషుని సహాయంతో లోపలప్రవేశించిరి. తర్వాత కొంతసేపటికి సాఫీ మృతకలెవరను ఆగడినుండి అనుభ్రుతి లాగబడుటను సాఫీ చూచెను. అది నానికి విచారణ అంతట ముగిసెను.

ముద్రణాశుభ్రత కాసనమును రద్దుచేయుట

ధరావతులను తిరిగి ఇచ్చివేయుట

ఢిల్లీ, మే 6:—ముద్రణా శుభ్రత కాసనము రద్దుచేయ బడినది గాన ఆ ప్రాంతములకుండి స్థానిక ప్రభుత్వముచే వసూలు చేయబడిన ధరావతులను తిరిగి యిచ్చివేయుటకు నగరమందలి వార్తాపత్రికల సంపాదకులను జిల్లా మేజిస్ట్రేటు తీసువ సంపె నని తెలియచెన్నది.

కొన్నాళ్ళ క్రిందట ఢిల్లీకి సమీపమున నుండెడి భోరు గ్రామములో నొక అల్లరి జరిగెను. కర్నూలు నవాబు కతని రయతులు భూమికిస్తుల నిచ్చుటకు నిరాకరించగా అధికారులు కొందరు కిక్కులను వసూలుచేయుటకు బయలుదేరి వచ్చిరి. గ్రామస్థులకు, వారికి పోట్లాట జరిగెను. 9 మంది పురుషులకు ఒక స్త్రీకి గాయములు తగిలెను. ప్రభుత్వమువారి పక్షములలో 47 మందిని అరెస్టుచేసిరి.

హంబాయిలో బి. బి. అండ్ సి. వి. రైల్వే పోలీసు వర్క్మహాపులకు నిప్పంటుకొని రు 60000 ల నష్టము కలిగెను.

మౌ చ్చ రి క

శ్రీ దక్షిణ వల్లూరు సంస్థానా ధీశు లగువారి పార్టిషను దావా ఆపు చేయబడి సదరు కుమార రాజాగారి తల్లిగారిని మైనరు వాటాకు రాజాగారి వాటా తల్లి గారు చేయు ఋణములు చెల్ల బడవు గనుక ఇదివరకు ఆ మైనర- గా వాటామీద తల్లిగారికి పెట్టుబడి పెట్టినవారు తిరిగి పెట్టుబడి పెట్టిలే రాజాగారికి గాని వారి కుమారుడు గారికి గాని యెట్టి విధముగా బాధ్యత లేదు. శ్రీ దక్షిణ వల్లూరు రాజాగారి భార్య ఆమె స్త్రీధనం మీద కర్వులు చెల్లించే లాగు కోర్టు వారు తీర్పుయిచ్చినారు ఆమెకున్న నగలు స్త్రీధనము యావత్తు తగా దాలో వున్నది కాబట్టి అందుకు ఋణమిచ్చే వారు సిద్ధులయి వుండ వలెను. (78)

Doctor V. Seshagiri Rao garu
26, Vailabha Agraharam,
Triplicane High Road
MADRAS.

For Sale Overland.
వెలతక్కువ. శ్రేష్ఠ మైనవస్తువు.

మోటారుకారు, మాడెల్
90. American Car
స్త్రీమరు మోస్తరుగా నడచుట వంటిది. ఇప్పు డు ప్రస్తుతం దొరకనటువంటిన్ని, సదరు మోటారు కారు, మాడెల్ 90 ఓవర్ లాండు యీక్రింద అగ్రె సు వారివద్ద విక్రయమునకు వున్నది.
వలయువారు యీక్రింద అగ్రెసువారికి వ్రాసి విచారించు కొరెదము.

(17) బుద్ధినారాయణ సూర్యనారాయణ.
గుంటూరు ఫరంవాహ, గుంటూరు.

సర్వవృత్తిక విషనంబివిని (రిజిస్టరు)

రేలువట్టిన తక్షణమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. కల పాకట్టు రు. 0.8-0 పోస్టేజి 0.6-0, 4 పాకట్టు కొను వారికి పోస్టేజి ఇవారి. 1 డజన్ ప్యాకెట్లు 5.0-0. పోస్టేజి ఇవారి.

చిరునామ:—రాజ్యలక్ష్మి కంపెని,
నెం. 44 నంబులయ్యరు పీఠి, మద్రాసు.
(5)

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయవిలేజులనుండి)

జాతీయవిద్యాలయము

మే 6:— జాతీయవిద్యాలయము వేసవి సెలవులకు ముగియబడినది. తిరిగి జూన్ 26 వ తేదీన తెరవబడును. ప్రధానోపాధ్యాయుడు తదితర ఉపాధ్యాయులు కలసి గట్టి ప్రయత్నములు చేసిన పిమ్మట విద్యాలయ పాలకసంఘమువారు విద్యాలయము ప్రస్తుతము ఉన్న భవనమునుండి జాతీయవిద్యాలయ స్వంత తోటలోనికి జూన్ 26 వ తేదీనుండి మార్చుటకు తీర్మానించిరి. కాని మొదటి నాలుగుతరగతులు (కీశుభాగము) మాత్రము ఊరికి చుట్టూ ప్రస్తుతమున్న భవనములోనే యుండును వై తరగతులన్నియు 15 వ తరగతినుండి 10 వ తరగతివరకు తోటలో నుండును. జాతీయవిద్యాలయములో గతసంవత్సరము మామూలు విషయములందును హిందీ, సంస్కృతము, నూలు వకుటటు, బట్టల నేత అయ్యున్నందున మున్నగువిషయములందును విద్య గలపడుచుండెను. రెండు వర్గములు ఇంతవరకు పని చేయుచుండెను. ఆయుర్వేదమును 5, 6 గురు బాలురు అభ్యసించి కొంత శాస్త్రజ్ఞానమును సంపాదించిరి. ఆ విషయములో జాతీయవిద్యాలయము కొంత యభివృద్ధిని చూపగలిగెనని చెప్పవచ్చును. 7 బోధకులైనందు ఒక చిన్ని ఆయుర్వేద ఔషధాలయమును నెలకొల్పి విద్యార్థులచే ఔషధములు తయారు చేయుచుట కవకాశము కలుగజేసవలెననియ, ఇ కను 4 వర్గములు పెట్టి నేపథి జరిపింపవలెననియు ఉపాధ్యాయ సంఘమువారు పాలక సంఘమువారికి తోరిరి. స్కూలు ఆర్థిక స్థితి ననుసరించి పారిశ్రామికవృద్ధి యొకవంతు నేర్పుటకు పిలగునో యాలోచించి ఆచరణయోగ్య మగు నొక విధానమును తయారుచేసి పాలకసంఘమువారి యెదుట 15 వ తేదీ లోగా పెట్టవలయునని ఒక యాచనసంఘమును నియమించిరి. ఆయుర్వేద ఔషధాలయము, నేతపనికొరకు యంతాకొన్ని వర్గములు వర్తక విలేజులవలెను, తోటపని చిన్ని పిల్లలకు వెదురు తాటకు మున్నగు వానితో అల్లిక మున్నగువి యేర్పరుపవలెనని ఉపసంఘమువారు గమనించెనని యూహింపవచ్చును. వర్తక విలేజులవలెను, జమ భిక్షులు వ్రాయుట మున్నగు వర్తక సంఘముగ విషయములు బోధించుటకు గత ఆగష్టు నెలలో నొక యుపాధ్యాయుడు నెల్లూరుకు చేరుకొని నితని నేతవలసవలెననియ. ఈ యూరి ముగ్గురినివలె కాన్సిలు వారు రెండుమాడు దినములలో నిర్వహించిరి. ఆయుర్వేద ఔషధాలయమును నెలకొల్పబోవుచున్నారని తెలియుచున్న పిమ్మట కాన్సిలుగారు జాతీయవాదులు అత్యధిక సంఖ్యావలగనున్నారు. ఇదివఱకెన్ని మాటలలో ప్రజలకులాభము సుమారున్న తీర్మానములనే ప్రభుత్వమువారి యాగ్రహమునకు సహితము గురియైనారు జాతీయవిద్యాలయములో తయారగు ఔషధములను ముగ్గురినివలె కాన్సిలువారు నిర్మించిన ఔషధాలయమునకు కొంతమంది జాతీయవిద్యార్థిమానమును చూపుదురని నమ్మవచ్చును. విద్యాలయమునకు నుమారు 10 యకరముల తోట గలదు. బత్తాయి, నిమ్మ, నారింజపెట్లతో కడురవ్యముగా నున్నది. జాతీయ విద్యాలయమునకు మిక్కిలి అనుచగు ప్రదేశమని నేనుగ చెప్పవచ్చునది. ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులకు కలసి పనిచేసి తోటను వృద్ధిచేయుట, కంటేని యకరాక మున్నది. తోటను బాగుచేసి కరియొకటితో నుంచి. దాని వైపు 1009 కు వైగా రాబడిని కల్పింపవచ్చును. స్కూలుకమిటీవారు ఉపాధ్యాయసంఘమువారు కొరిన సౌకర్యములన్నీటి సుమారుగనగాని నిజ జాతీయ విద్యార్థియగు ప్రజలకు చూపుట కవకాశ ముండదు. ప్రస్తుతము కనీసము ముగ్గురు ఉపాధ్యాయులకైనను విద్యాలయముతోట ఆచరణములో వసతిగృహములను నిర్మింపవలెననియ ఉపాధ్యాయ సంఘము 11 వ కమిటీవారికి తోరియుండెరి. ప్రాచీనమైన గురువృద్ధ సాంప్రదాయమును ప్రతిష్ఠింపటకు ఇట్టి ఆలోచనకర్తము. ఈ యేర్పాటుకూడ జూలై నెలలోగా జరుగవచ్చును. మాపురవర్తకులు భర్తగాతాలములను నీ విద్యాలయమును మొదటినుండి యు పోషించుచున్నారు. విద్యార్థికులు దీనివై విశేషభిమానము చూపుటలేదు. ఇకముందైనను వారు జాతీయవిద్యాలయాభివృద్ధికి తోడ్పడుదుని విశ్వసించవచ్చును.

డాక్టరు గురుమూర్తిగారు

రాజమండ్రితాలూకా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు డాక్టరు గురుమూర్తిగారు మదరాసునైలులో రిమానములు కలిగియున్న సమభివృద్ధి యిచ్చుటకు వచ్చిరి. పాటులాడునకు స్వాగతమిచ్చిరి.

గోదావరి హిందూసమాజము

గోదావరి హిందూసమాజము రాజమహేంద్రవరమున మ-రా-శ్రీ వ్యాపతి నుబ్బారావు ప తులుగారిచే 1900 వ సం॥లో స్థాపింపబడినది. హిందూమతముయొక్క ఆదర్శములను, ఉత్పత్తివలెను ప్రజలకు బోధించుటయే దాని యాదర్శము. ఈ యాదర్శమును సఫలపరచుటకు కొన్ని సౌకర్యములుకూడ కలవు. సమాజమునకు నుత్సాహముతో నిండిన యొక మంచి పుస్తకభాండాగారము కలదు. దేవాపరిశ్రమను చేయుట కొక తాలింఖానా కలదు హిందూసమాజము ఇరువది సంవత్సరములవరకు నుబ్బారావు పతులుగారి స్వంతభవనము నందే యుండి గత సంవత్సరము సమాజమునకు ప్రత్యేకముగా కొనబడియున్న యొక బంగారాలోనికి మార్చబడినది. ఈ బంగారా పితాపురం రాజావారియొద్దనుండి రూ 24250 కు కొనబడి యుండెను. అందులో రూ 15000 లు నుబ్బారావు పతులుగారిచే ఇచ్చియుండిరి. మిగిలిన సొమ్ములో కొంత వ్యయ వారులు సుమారు 3000 వఱకు బాకీ మిగిలి యున్నది. సమాజమునకు రు 5000 కాశ్యోపు నిధికలదు. ఇది గాక ప్రతి సంవత్సరము రు 400 యివ్వవలయునని క్రితకేసు లైన శ్రీ గృహిచర్ల చినసీతయ్యగారు తమ మరణకావశములో వ్రాసిరి. సమాజముయొక్క ఆర్థికస్థితి చక్కగానున్నది. సమాజమునందే దప్పడప్పుడు ఉపవ్యాసములు, హరికథా కాలక్షేపములు జరుగుచుండు కలదు. కేసరి సమాజమువారు అచ్చటి తాలింఖానాలో దేవాపరిశ్రమ చేయుట కనుమరిసి పొంతి చేసికొనుచుండెరి. ప్రతివత్సరము హిందూసమాజమువారు భగవద్గీతయును పరిశీలించుటయే బహుమానముల నిచ్చుచున్నారు. సమాజముయొక్క ఉద్దేశములను నెలకొల్పటకు ప్రస్తుతము తగినంతవద్ద చూపబడుచుండుట శోచనీయము. హిందూసమాజమువారి నిమాయకులు గమనింపవలెను. పాటులు కూడ సమాజమువై ఆభిమానముచూపి, దానియందు సభ్యులుగా చేరి నిజముగా సమాజము హిందూసమాజముగా నుండునట్లు చేసెదరుగాక!

వీరేశలింగ పుస్తకభాండాగారము

శ్రీ వీరేశలింగం పతులుగారు ఆయురవశమునకు పూర్వము కొలదిసంవత్సరములక్రిందట బెనువూరులో కలసి యున్న నొకభవనమునందు పుస్తకభాండాగారమును నిర్మించి మతివిషయములగుర్చియు భావావిషయముల గుర్చియు వ్రాయబడిన ఉద్గ్రంథములను విశేషముగా సుమారు 10000 యిండ్లకి. ఆయన మరణానంతరము హితకారిణి సమాజమువారు (ట్రస్టీలు) రెండుసంవత్సరములు వైగా దానిని నడిపి, పిమ్మట దాని నేకారణముచేతనో మూసివేసిరి. హితకారిణి సమాజమువారులకు పుస్తకభాండాగారమును మూసివేసికో పాటులకు తెలియదు. వీరేశలింగంగారితో కన్పడడి నిర్మించిన భాండాగారమును హితకారిణిసమాజమువారు ఏల మూసివేసికో పాటులకు తెలియజేయుట భాగ్యము. వీరేశలింగంపతులుగారు మరణించినతరువాత ఆయుర యేర్పరచిన వ్యవస్థల నిర్వహణమును గూర్చి హితకారిణి సమాజమువారు ప్రకటించినచో సమంజసముగ నుండును.

గోక్షేత్రంధాలయము

1921 నలమునకు నుండు ఇచ్చట గోక్షేత్రంధాలయం, ఆమలాపుత్రం, రాజోటతాలూకాల డివిజన్లో కాంగ్రెసు సంఘముయొక్క కేంద్రసంఘము రాజమహేంద్రవరములో నుండి డి. నూతన విధానము ననుసరించి డివిజనులు కాంగ్రెసు సంఘమును నిలిపివేసి తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముమాత్రమే నిజమిందిరి. అందుచే డివిజనులు కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క సామ్రాధికారము తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమువారికి ఒప్పగించుట ఉచితము. గాడియ, చక్రవర్తి, ఆర్థిక విషయములగుర్చి వ్రాయబడిన కొన్ని సద్గ్రంథములతో నిండియున్న నొక గ్రంథాలయమును శ్రీ వ్యాపతి నుబ్బారావుపతులుగారు డివిజనులు కాంగ్రెసుసంఘమువారికి తొనగియుండిరి. ఆగ్రంథాలయమునకు గోక్షేత్రంధాలయమని నావకరణ మొనర్చిరి. ఆగ్రంథాలయము మొదటినుండియు బెనువూరులో నుండెను. ఇప్పుడు దీనిని తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమువారి పరమచేయజేసెను. దీని యజమాను లెవ్వరో తెలియదు. తాలూకాకాంగ్రెసు సంఘము వారి కివ్వవలయునగు రిండి ఆగ్రంథాలయమును తాము వశపరచుకొనుటకు కేర్పాట్లు పెట్టవలె చేయుటకుగాక!

పరాసు ప్రజాస్వామ్యభ్యుత్థుడగు మిల్లిరాండుగారు మొరాకో, అల్జీయా, టునిసులందు పర్యటనమును ముగించి పారిసును జేరిరి.

సికింద్రాబాదువైశ్యసభలు.

సికింద్రాబాదులో దుర్మతివాదుల సరి మాఫా శు. 7 ఫిబ్రవరి 30 రోజులలో వైశ్యమహాసభలు సమావేశమై వైశ్యులందరిచే ఏకగ్రీవముగా సంగీకరించిన తీర్మానములు.

నివాససంబంధము.

బాతకలకు ౨ సంవత్సరములు దాటిత తర్వాతనే నివాసము చేయవలయును. బాతకలకు ౧౧ సంవత్సరములకు పుత్రులు సంసార్గము తప్పక చేయించవలయును. నివాహకాలముందు రెండు వాయిద్యములకంటె యెక్కువ నియమింపబడుదు. నివాహసారంభమున యేర్పాటుచేసిన వాయిద్యములే గృహప్రవేశవ్యంతము నుండవలయును. నిశ్చితాముగాని లేక ఫలపుష్ప మహాత్మ్యముగాని వొకటేపర్యాయము వేడుకగా చేయవలసినది. ఫలపుష్ప మహాత్మ్యమునోజూత శ్రీ పురుషులకు అత్తరు, పన్నీరు, పుష్పహారములు లేక పూజయెట్లు ఆకు వక్కలు మాత్రము ఇయ్యవలయును. శ్రీలకు కలుములు కొబ్బరికుడుకలు ఇయ్యకూడదు. ఫలపుష్ప మహాత్మ్యమునకు కథావరులకే కట్టుము లీ వ్యవలయునగాని యితరులకు ఇవ్వనక్కరలేదు. “కుడుకలుకెట్ట పోవడము” శ్రీలకుకు ఫలపుష్ప మహాత్మ్యమునోజూతనే జరుపవలయును. వరదక్షిణలు రు. ౧౧౬ మొదలుకొని రు. ౧౧౧౬ కన్నయెక్కువ ఇయ్యకూడదు. కరునికి విశాచకానుం దిచ్చు బంగారు బొమ్మలసామానులు, వెండి సామానులు, యిల్లడిసామానులు, వస్త్రములు మొదలగు వాటి యొక్క వెల వరదక్షిణలో మినహాయించగూడదు. వాగ్దానము చేసిన వరకట్టుము రొక్కముగా యివ్వవలయును.

నివాహకాలమున బాతకలకు శ్రీధనముగా రు. ౬౦౦ వెలచేయు ఆభరణములు మొదలుకొని రు. 3౫౦౦ వెలచేయు ఆభరణాల వరకే పెట్టవలయును. “గోటల” మహాత్మ్యమునోజూత బాణసంచ (౬౦క) యెంతమాత్రము కల్పగూడదు. యిష్టమున్నయెడల “ఆనార్” “మైతాన్” కల్పవచ్చును. నిశ్చితార్థము మొదలుకొని గృహప్రవేశమువరకు గుట్టుములు, వీసగలు, సిబ్బందులు, సిక్కులు, అరబ్బులు మొదలగునవి నియోగింపవలసినవిలేదు. మోటారుబద్ధ బల్లిల మొదలగునవి మాత్రము యిండ్లవచ్చును. బాలబాలికలను తల్లిదండ్రులుగూని లేక యితరులుగూని “పరూకరలంకారము” (వెండిపిల్లలను) చేసినప్పుడు గూడ యజ్ఞేప్రకామ నడువవలయును. నివాహకాలముందు వేళ్లలను నియోగించు పద్ధతిని తీసివేయవలయును. అట్లుచేయుటకు పిలువేని నిశ్చితార్థము మొదలుకొని “ప్రవాసవేళ పర్యం” తము రెండు పర్యాయముల కంటె అధికముగా రప్పించ గూడదు. నివాహకాలమున బ్రాహ్మణులకు అయిన పర్యాయములు దక్షిణ లిచ్చు పద్ధతినాపివేసి, యా క్రింద గనుపరచిన సమయములందు మాత్రము వారివారి కత్తానుసారముగా బ్రాహ్మణులను సన్మానింపవచ్చును. ౧. కన్యాకాశాం ౫ గురికి లేక ౧౧ గురికి మాత్రమే యియ్యవలయును. ౨. సదస్యవోజూత భోజనాలు పెట్టి దక్షిణ లియ్యవచ్చును.

శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరి దేవాలయసభ్యులు.

కణ్ణకత్తులు

ఈచుట్టూ ఆంధ్రప్రదేశ్లో ప్రతివారును పట్టి ఆభరణంలము లేక స్వర్ణజాగ్గమై క క్రకత్తులను పుచ్చుకొనవచ్చు నని పలువిధములైన కంపెనీ ప్రకటనలు పాఠకులు చూచియేయుందురు. వానివల్ల పునానులును పల్లెవాసులును కక్రకత్తులను తెప్పించుకొని వాడుకొనుచుండిరి.

29-4-22 తారీఖున వుదయము 8-30 గంటలకు తలకు తాలూకా మెకొండ గ్రామమున కక్రకత్తి చేబూని బహు పిద్ధిని పోవుచుండ పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు అతనియొద్దకు పోయి కక్రకత్తి పుచ్చుకొని లైసెన్సు వున్నదా అని అడుగగా తదని చెప్పెను. అంత నాతని జామీను యియ్యవని కోర కట్టకడకు 50 రూపాయలు స్వంతపూచీకత్తువొడ విడుదలచేసెడి.

పల్లిసిటీ లోనివారు కక్రకత్తులకు లైసెన్సు అవసరమో అనవునరమో తెలియజేయు కోరుచున్నాము.

తోలేటి పేర్రాజు, వర్సాపురం.

అమెరికాను పరాసుముగము

పరాసువారిమెరికా కీయవలసిన ఋణములవైసాటికి 4 చొ॥ వడ్డీతో 30 సంవత్సరములలోగా వీడ్చవలెనని అమెరికనులు పరాసువారికి తెలిపిరి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞంభణము

మితవాదుల రాష్ట్రీయసభ - అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము

నాగపూరులో రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ

శాసనసభలలో అసహాయోద్యమమును జరుపవలెనని తీర్మానించుట

రీడింగు ప్రభువు రాజీనామావదంతి అసత్యము

మూలీనత్యాగహులకు శిక్షలు.

చెన్నపురి దేశీయసమాజ (నేషనలి క్లబ్) ప్రారంభోత్సవము

శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రసంగము - ప్రార్థనలు - మంగళగీతములు - ఉపాహారములు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

(0)

నాగేశ్వరరావు, ప్రకాశం, నరసింహారావుగార్లు కర్నూలు కేసులు - ఖద్దరు ప్రచారము

రాజమహేంద్రవరమున కాంగ్రెసుసంఘముల జడత్వము

డాక్టరు గురుమూర్తిగా రథ్యక్షపదవికి రాజీనామా యిచ్చుట

బొంబాయి రాష్ట్రీయ మితవాదుల

సభ

నైనికవ్యయమును తగ్గింపవలెనని తీర్మానము

శాస్త్రిగారి అంత్యోపన్యాసము

నైనికవ్యయమును తగ్గింపవలెనని తీర్మానమును సర్దిచూచిన నాచాగారు ప పాదించిరి. గత మూడేళ్లలోను నైనిక వ్యయము మితిమీరిపోయినది. ఆదాయమును బట్టి చూచిన అన్ని ఆంతరములను మించి వ్యయము జరుగుచున్నది. సర్ ఎరిక్ డెడ్డినుగాడివంటి ప్రవీణులను రావించి వ్యయమును నిర్బంధపఱచుచో దొరతనమువారు దివాలా తీయవలసివచ్చును. పన్నులభార మత్సృధికముగ నున్నను దేశీయులు రాజభక్తితోను ఓర్పుతోను సహించియున్నారు. ఈ నైనికవ్యభారము వాణిజ్య పరిశ్రమలను ఘాతించుచున్నది. నేటికంటే జేయుచున్నదని వాచాగారు నుడివిరి. ఈ తీర్మానమును బొంబాయి ప్రభుత్వపరిషత్ మా|| గులాంహుస్సేనుహీదయతుల్లాగారు నవదించిరి. నైనికవ్యయము అపారముగ నున్నది. దానిని తగ్గింపవలెను. గొప్పసేన నుంచవలసిన అవసరమేమియును లేదు. భారతీయ సేనలకు భారతీయులనే యుద్ధోగులుగా నియమింపవలెను. ఆయుధోపకరణములను హిందూ దేశము నందే తయారు చేయించవలెను. అట్లుచేయుటచే ప్రతివత్సరము విదేశముల కపరిమితముగ పోవుచున్న ధనము దేశమునందే యుండును. దేశమునందు క్రొత్తపరిశ్రమల నేర్పరుచుటకు వీలగును. నైనిక వ్యయములను తగ్గించుటకు సవినయముగ సహానుభూతిగ ఆచరణ యోగ్యము లగునూచనలను చేయువానికి బహుమతుల నిచ్చుటకు నిధి నేర్పరుపదగునని ఈ మంత్రి నూచించెను.

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము

మితవాది సంఘమువారు ఆకర్షకములగు ఆశయములను పరిత్యజించి సంతకాలమును ఘనశయములకు జంకినంతకాలమును యువజనుల సద్భక్తియుగ నాకర్షింపగల రిజిసింహనాదములను ముఖ్యపదములను కనిపెట్టెనాలాంత కాలమును దేశమునమితవాదిసంఘమునకు జనాభిమానము తత్వ ల్పము గ నుండును. మీరు మీసాధారణములనుగూడ పదలకొని ఏది ఎటులపోయినను జనసభయే యుండవలెనని కోరినచో యీనూచనయందు విశేషార్థమున్నది. మితశ్రీయును సమాఖ్యసముగూర్చి చాల మందికి విపరీతాభిప్రాయములు కలవు. ఆపదములను వాడువారును ఆపదతుల నవలంబించువారును నీనులు. పనిత్రభావముగలవారు వాని దరిజేరియున్నాడను. వానితో సంబంధము కలిగినంతమాత్రముననే ఎట్టివారి

కైనను ఏకత్వకై నను అపఖ్యాతి అపారముగ కలుగును అను అభిప్రాయముతో నా ఆశయముల నసహ్యముగ చూచుటయు ఆపదముల నిరసించుటయు పద్ధతయైపోయినది ఏసంఘమునకైనను సమాధానమే మూలాధారము. దానిని నిరసించినచో నవి ఆంతరించి పోవును. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసుసభను వశపరచుకొనినవారు యిందులకే మితవాదులను నిరసించుచున్నారు. మేము మాసిద్ధాంతములను పరిత్యజించి సమాధానమున కెన్నడు నంగీకరింపము. మితవాదు లట్లుగాక ప్రతిహులత కనబడెంతనే లొంగిపోవుచుండునని జాతీయవాదులు మితవాదుల నిరసించుచుండురు. గాని మీరు కాంగ్రెసు విషయ నిర్ధారణసభలోని రహస్యచరిత్రను గమనించినచో నచట గూడ సమాధానమునైననే సర్వమును జరుగుచుండునని స్పష్టముగాకపోదు. తక్కినవారిమాట యటుండ జాతీయవాదులకు (అసహాయవాదులు) ప్రధాననాయకుడై నిరంకుశుడై దృఢసంకల్పముతో నునుపులను పరిశీలించునూడ తన చిత్తానసారము నడుపగలిగిన ఘనపురుషుడై కొంతకాలము సర్వనియంత్రయై విఖ్యాతిగొన్న మహానాయకుడు (గాంధీమహాత్ముడు)గూడ కాంగ్రెసు సంబంధముగాని దేశీయుల ప్రతిహులభిప్రాయమునుబట్టియే పెక్కుసార్లు తనసిద్ధాంతమును మార్చుకొనెనని అసహ్యచరిత్రకలన మీకు నున్న క్షము కాలదు. దేశీయుల ప్రతిహులతయే లేచో ఆనాయకుడై ట్లెన్సుటికిని మార్చుకొన్న యుండదనుట సిద్ధాంతము. అట్టి నాయకుడు కూడ సమాధానమునకు లొంగవలసి వచ్చినది. గాన కాంగ్రెసువారు సమాధానముకంగీకరించుట అవమానకరమని తలంపగూడదు. తమ సిద్ధాంతమును వదులకొనవలసివచ్చినను, ప్రియతమమును నియమమును పరిత్యజింపవలసి వచ్చినను, దుర్మార్గులతో సంబంధమును కలిగించుకొనవలసివచ్చినను సమాధానము కూడదు. అట్టిచో సమాధానపడుట అకమము. తాముకోరిన దంతయు నెరవేర వీలులేనపుడు కొంతభాగముమాత్రమే నెరవేరుట కంగీకరించుటలో నష్టమేమియునులేదు. దానికలన కొంతలాభమే కలుగుచున్నది గాన నావిషయమున సమాధానమున కంగీకరింపవచ్చును. అట్టి సమాధానమున కంగీకరింపని వాడు తన యుద్యమమునకు హాని చేసినవాడే యగును గాన నట్టివాని నాయుద్యమమునందే తొలగింపవలెను. ఇతి యిట్లుండ మన మిత్రులగు అసహాయవాదులు 20 నెలలు విచారములేకుండ పనిచేసినపిమ్మట 20 నెలమందిన చెరసాలలకు పంపింపిమ్మట నిపుడు తమ చర్యలకు అబ్బురపడుచున్నారు. అని శాస్త్రిగారు నుడివి, మితవాదులు దేశమునందు శాసనసభలలోను చేయవలసిన పనినిగూర్చి ముచ్చటించిరి.

పంజాబులో వార్తాపరిశీలనము
అసత్య వార్త
పంజాబునందే వచ్చు ప్రతిదేశము తంజినిగూడ ప్రభుత్వోద్యోగులు కఠినముగ పరిశీలించుచున్నారని వార్త అసత్యము.

సంయుక్త రాష్ట్రములు

మరాఠీరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ

క్రొత్తవిధానము నామోదించుట

7 వ తేదీని సంయుక్త రాష్ట్రములలోని మరాఠీ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభ నాగపూరులో జరిగినది. క్రొత్తవిధానమునుగూర్చి ఉపసంఘమువారు చేసిన మూచనలు చర్చింపబడెను. శాసనసభలు స్థానిక సంఘములు మున్నగు వానిలో ప్రవేశించి అసహాయోద్యమమును కొనసాగింపవలెనని అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు రాష్ట్రీయ సంఘము వారు నూచి పవలెనను సలహాను సేయుమునాలాలు బజాజుగా రాజేషి-చిరిగాని హెచ్చుచుండి దాని నంగీకరించిరి. ఈ రాష్ట్రీయసంఘము వారిపనిని నిరసించుచు నొక బహిరంగసభలో పండిత సుందరలాలుగారు చేసిన ఆక్షేపణలను గూర్చి యీ సభవా ర్తాచించుటయే అనుచితమని డేలు బజాజుగారు మున్నగువారు రెందరు నంగీకరించిరి.

రాజమం దీ కాంగ్రెసుసంఘము

ఉదాసీభావమును వహించుట

లెక్కలు సరిలేననువదంతులు

గాంధీమహాత్ముడు ఆజ్ఞోల్లంఘనాది సంఘర్షకార్యములను నిషేధించినది మొదలు రాజమండ్రి కాంగ్రెసు సంఘము గాంధీద్రావ్యుద్రిక్తిమై ఆత్మహత్య జడత్వమున కారకమైనది. జాతీయ వార నాన్ని కోల్పోకములు జరిగినది మొదలు నిత్యోత్సవములు గూడ నిలిచిపోయివి. ఏమగ్రామములలో అపరాధ పోలీసు దళము లేర్పరుపబడెను. ఆ గ్రామస్థులనుగూర్చి కాంగ్రెసువారి ట్టి క్రద్ధము పుచ్చుకొనుటలేదు తాలూకా సంఘమువారి లెక్కలు సరిలేననియు ధనాపహరణము జరిగినదనియు వదంతులు కొద్దిగా కలిగినందున ఆసంఘమువారి ప్రతిష్ఠ చాల కొరవడియున్నది.

డాక్టరు గురుమూర్తి గారిని విడుదల చేసిన పిమ్మట మరల తాలూకాలో పనులు బాగుగా జరుగునని నేను తలచి తినిగాని చెన్నపురి కారాగృహోద్యోగులు డాక్టరుగారికినయితో చూపిన ఆదరణవలన డాక్టరుగారికి ఆరోగ్యభంగముకలుగుటచే వారుతాలూకా కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షపదవికి రాజీనామానిచ్చిరి. కారాగృహమునకు పంపబడక పూర్వము డాక్టరుగారు రత్నంత్రి క్రద్ధతో చేసినదేశసేవ స్వీకరించితిమి. నేను వారితో ముచ్చటింపకొంతకాలము విశ్రాంతిని గొనినగాని, పూర్తిగా చెడిపోయిన ఆరోగ్యము మరల చక్కబడదని డాక్టరు గురుమూర్తిగారు చెప్పిరి. గాన కాంగ్రెసు విధానమునందు నమ్మకమును దేశానురాగమును కల వారందరును వ్యవసాయభోధమును చేయుకొని గాంధీమహాత్ముడు తమనై నెలకొల్పిన బాధ్యతను నిర్వర్తించుటనుగూర్చి బాగుగా యోచింపవలెదనని శ్రీమాన్ భమిడిపాటి సత్యనారాయణగారు రాజమండ్రి యిమ్ముసేటు నుండి 8 వ తేదీని తంతివార్తనంపిరి.

నెల్లూరు దేశభక్తురాండ్రు కేసులు

ఒక సవరణ

విచారణ గూడూరులో జరుగుట

శ్రీమతులు యతిరాజ్యు వెంకట సుబ్బయ్య గార్ల కేసుల విచారణ మొదట నెల్లూరులో జరిగినట్టి ప్రతికూల ప్రకటింపబడిన విషయము పొరబాటనియు, విచారణ గూడూరులో జరిగినదనియు కోటగ్రామమునుండి 8 వ తేదీని ఎం. శ్రీరాములుగారు తంతినంపిరి.

మూలీ పేట శిక్షలు

బొంబాయి, మే 9:—తాతా కంపెనీవారు నిర్మించుచున్న సేతువు కడ్డము పోగూడదను మేజస్ట్రేటు ఉత్తరువును ఉల్లంఘించినందుకు మూలీ పేట సత్యాగ్రహులలో ముఖ్యుల నేతలు శిక్షలను బొందిరి. సత్యాగ్రహులలో సగ్రహణ్యులగు ప్రాధెసరు పతంజి ప్రై, డాక్టరు ఫాటక్, దాంలేగారలకు చెరి 6 మాసములకఠినశిక్ష విధించబడినది. వృద్ధులగు వాసుదేవ బ్యోషిగారికి 15 దినముల విడిఖాతము రు 50ల జరిమానాతో కూడ విధించబడినది. ఇంక ఇద్దరికిచెరి 4 మాసముల కఠినశిక్ష విధించబడినది. 16 మాసములకు ఒక్కొక్కరికి 1 నెల కఠినశిక్ష విధించబడినది.

నాగేశ్వరరావు నరసింహారావు ప్రకాశంగారు

కర్నూలు కేసులు

ఖద్దరు ప్రచారము

7 వ తేదీ మధ్యాహ్నమున శ్రీమాన్ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, శ్రీమాన్ ఎం. వి. ఎల్. నరసింహారావు, శ్రీ మాన్ టంగుటూరి ప్రకాశంగారు కర్నూలు చేరిరి. ఆనాడు సాయంత్రము నాగలాపురము మున్నగు గ్రామములకు వెళ్లిరి. అచట కంటకబాధానివారణార్థము రాట్టములను ప్రతిని ఇచ్చి నూలు వడికించుచున్నారు. అచట నాయకులు లెక్కలను పరిశీలించిరి. వడుకునూలుతో చేతివగ్గములపై ఖద్దరుబట్టలను నేయుచుట కర్నూలు చేయబడిన కొన్ని గ్రామముల కేసి అచట జరుగుచున్న నేత పనిని చూచి 7 వ తేదీ సాయంత్రమునకు వారు మువ్వరును మరల కర్నూలు వచ్చిరి. అప్పుడే కర్నూలులో గొప్ప బహిరంగసభ జరిగినది. ఖద్దరు ఏర్పాటునుగూర్చి అన్ని కక్షలవారును కలసి పనిచేయువలెనని వారు కోరిరి. 8 వ తేదీ ఉదయమున వారు మండల కార్యగమ సభావిషయములను పరిశీలించిరి. 9 వ తేదీ మధ్యాహ్నము లైలలో వారు గుంటకలు వెళ్లెదరు. కారా గృహమునుండి వచ్చిన యువకులు నిర్భావిధానమున పనిచేయు చున్నారు. కర్నూలులో ఖద్దరునుగూర్చి చాలకృషి సలుపు చుండిన వెంకయ్యశ్రేష్ఠిగారును నైశ్వర్థవంతుడు గ్రామాం తరమునుండి 8 వ తేదీనే కర్నూలుకు వచ్చెను. ఆయనగూడ సభకు వచ్చి నాయకుల ప్రబోధములను విని వ్యాపార సరళిని ఖద్దరు నేతకు మరల బ్రయత్నించెదనని వాగ్దానముచేసెను. కొంతకాలము గాంధీమహాత్ముని సబర్మతీ ఆశ్రమమునందును పిమ్మట పల్లిపాడు ఆశ్రమమునందును నివసించిన పున్నయ్యగారు నాగలాపురము ఖద్దరుపనులను పరిశీలించుచున్నారు. ఆయన నెలకు ఆరురూపాయలమాత్రమే తన భోజనాదిక వ్యయములకు పుచ్చుకొనుచు తనకాలమునంతను ఖద్దరు నిమిత్తమే వినియోగించుచున్నారు. తక్కిన దేశాభిమానులందఱుగూడ పున్నయ్యగారివలెనే సంపూర్ణత్యాగముతో దేశసేవ చేయవలసియున్నది. అనినడు (9 వ తేదీ) కర్నూలునుండి తిరిగివచ్చి వచ్చినది.

రీడింగు ప్రభువు రాజీనామా సూచన అసత్వము

రీడింగుప్రభువు రాజీనామా యివ్వలేదు రీడింగుప్రభువు రాజీనామా నిచ్చినది అడనులో "సంసే యిల ప్రేమిడు" అనుపత్రిక ప్రకటించినవారై అసత్వ పనిపె ద్దయుద్యోగులవలననే తెలిసినది. అదిడు రాజీనామా నీయలేదు. అట్టి యుద్దేశమే ఆయనకు లేదని ఆసాసి యేటెడువెనువారు తెలిపిరి.

చెన్నపురి అన్నదాన సమాజము: కోయం బుత్తూరు వాస్తవ్యులును ప్రతివర్తకులును ఆగు టి. కృష్ణస్వామి పెట్టిగారు తనకు మాలె వివాహము హతున పందర్బమున ఈ వారమునందు 1200 మంది బీదలకు అన్నదానము చేసెదరు. ఇదికాక రాబోవు ఆదివారము పాత్రులగు బీదలారికి అభ్యంగ న స్నానమునకు తగు ఏర్పాటు లాగి వస్త్రము లిచ్చుటకు కూడ తీర్మానించిరి. చిన్న ఎలమంద తెట్టిగారు తన కుమారిని వివాహపందర్బమున 200 మంది బీదలారికి అన్నదానము చేయు దురని వైసమాజపు కార్యదర్శి మాకు తెలియజేయుచున్నారు.

మామిళా రైల్వేవిమోదము: ప్రభుత్వవిరాళము: జి. బి. సెం 290 ప్రకారము ఏప్రిల్ 1 వ తేదీని ప్రభుత్వము వారు, మామిళా రైల్వే విమోదము వలన నష్ట పడిన టుంబులు 70 టికిని 800 రూపాయల విరాళ మొసంగిరి. ఏప్రిల్ 27 వ తేదీ స్వరాజ్యపత్రిక 'Our Price' 'అనర్ ప్రయస్' అను వ్యాసములో, యేలెక్క ప్రకారము 800 రూపాయల సంఖ్య ప్రభుత్వము వారు నిర్ధారణ జేయు గల్గినది యడి గెను ఈ దయాధర్మ విరాళము తుదయిలో పోరాడి యో పోరాడకనో వచ్చియో చంపబడినట్టియో వారల కుటుంబముల వారికిచ్చు అధిక విరాళముతో సమానమైన దని ప్రచురణసంఘాధికారికి తెలియచున్నది. (ప్రచురణసంఘము)

చెన్నపురి గవర్నరు: 7 వ తేదీ వుదయమున గవర్నరు సెంటుపైనున్న దేవాలయమున ప్రార్థన మొనరిం చెను. 8 వ తేదీని గవర్నరు దంపతులు రత్నతమ ప్రభుదంపతుల ఆతిథ్యమును గ్రహించి పోలో ఆటకు వెళ్లిరి. సాయంత్రము ఉదక మండలము క్లబ్బువారు వి దుకు వెళ్లిరి.

కృష్ణాపత్రిక: ప్రభుత్వప్రకటనము: ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ కృష్ణాపత్రికయం దొక వ్యాసములో, పట్టణాంగ్యశాల మర్మతులకు మార్పబడినను అది యిండియన్ మెడికల్ అఫీసుల చేతులలోనే యున్నదనియు, వారు విలిటరీ ఆఫీసులనియు, వారికి దేశపరిస్థితు లెయిలున్నవో దెలియవనియు, వారిపై మం త్రుల కెట్టి యధికారమును లేదనియు వెలుపడినవి. ఈ సంగతులు సరియైనవి గావు. ప వి త హె ల్ లు డై రె క్ట్ రు తప్ప, ఆ క ా ఖ లో నం ద రు ను యిం డి య న ఆ ఫీ స రు లే యున్నారు. వారు యిండియన్ మెడికల్ అఫీసులలో జేరినవారు గారు. ఆకాఖోద్యోగు లందరివైనను పట్టికుపెట్టు మర్మతిగారికి సంపూర్ణపాలనాధికారము గలదు. ప్రస్తుతము పట్టికుపెట్టు డైరెక్టరుగ నున్నవారు, 1912 నెవ్రెయరునుండియు సివిలుడ్యూ టిలో నేయుండిరి. మద్రాసుకార్యోపదను హెల్త్ డివీజనుండి ఇంకను యెన్ని యో ఉద్యోగముల జేసి, రాజధానియందలి ఆరోగ్యపరిస్థితులను బాగుగ వెలసినిరి.

కలకత్తా చెరసాల అల్లరుల విచారణ

కలకత్తా మే 8:— నేడుచీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు అల్లరులను గురించి విచారణ చేసినప్పుడు మేకకోబాదు అను ఖైదీ రాజీయ నేరములకును సామాన్య నేరములకును పెట్టబడు చున్న బోజనములో భేదములను గురించి అతిధీర్ఘముగ చెప్పెను. సామాన్య ఖైదీలకు తినుట కవసరమైన ఆహారము చాల కుండ పెట్టబడుచుండెను. కిలాఫాతు ఖైదీలకు భోజనము అదరణ లేకుండాసామాన్యఖైదీలకు కంటే బాగుగ నుండెను. సామాన్యఖైదీలు భోజనమునమొక కట్టగా మంచిభోజనము చాలే టట్లు పెట్టబడుచుండెను. కిలాఫాతు ఖైదీలు వచ్చిన పిమ్మట వారితాళములు ప్రారంభించెను. సాక్షి అంతట మిగిలినవారు తత్పూర్వము చెప్పిన విషయములను ఒప్పు చెప్పెను విచారణ జైలుకను జరుగుచున్నది.

భారత ప్రభుత్వవ్యయమును తగ్గించుట

క్రొత్తవిచారణసంఘము

ఇంచీఫ్ ప్రభువుగారిని ఆంగ్ల జేకమునుండి పిలువనంపుట

సిల్లా, మే 8:— భారత ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు: "భారత ప్రభుత్వమును గురించి విచారిం చుటకు ఒక కమిటీ త్వరలోని యమించబడును. ఇంచీఫ్ ప్రభువుగా రాకమిటీకి అధ్యక్షులుగ బనిచేయుట కంగీకరించినారు. కమిటీసభ్యుల పేర్లు, వారు నిర్వహింపవల సిన ధరములు తరువాత ప్రకటింపబడును. ఈవిచారణను జరుపుటకు ఇంచీఫ్ ప్రభువుగారు ఆగస్టునెలలో బయలుదేరవత్తురు. ఈకమిటీ విచారణకు తగిన ఏర్పాట్ల నన్నిటిని చేయుటకుభారత ప్రభుత్వ శాఖల కజ్జ లాసంగబడినవి. భారత ప్రభుత్వపు ముఖ్య పట్టణములయను, రాష్ట్రములందు కేంద్ర ప్రభుత్వము నకు సెలవగుచున్న వ్యయమును గురించియు, ఇతర అంశములను గురించియు వీరు విచారించెదరు. ఎచ్చట వ్యయమును తగ్గించుటకు పిలువడునో వీరు పరిశోధించెదరు.

అధిక లాభముకొరకు ఏ అంశములందు వ్యయభారమును తగ్గించుటకు సాధ్యమనునో వారు ఒక విధానమును తయారుచేయవలసి యుండును. కొన్ని శాఖలపేషణియును లెనను, ఇప్పటి అధికదుస్థితిలో వానిని భరింపుటకు భారత ప్రభుత్వమున కసాధ్యముగ నుండవచ్చును.

అధిక శాఖలో పనిచేయుచున్న ఎ. యస్ యల్. బ్రేక వి. సి. యస్ గారు ఈ కమిటీ విచారణకు ముందు జరుగవల సిన పనులను జరుపుదురు. ఈ లోపల సిల్లాలో వైదిక కార్యాలయములో నెందరిని తీసివేయదునో నిర్ణయించుటకు గౌ. ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ డివిజన్ క్రింద ఒక కమిటీ పని చేయుచున్నది. జనరలు సర్ హావతు డి. కె. జి. సింగారెవురు ఈకమిటీ.

దేశమందంతట రయిలు చార్జీలను

వలన ప్రజలకు చాలకష్టముగ నున్నది అను రాజములపై బిలువును బొంబాయిపాత్ర లాకతీర్మానమును చేసిరి. భారతేశాసన సభ్యులగు లల్లాబాయి కావల్లామగారా సభలో సక్రమణియమగు అందోళన భారతముగ నయిరి చార్జీలను తగ్గించుటకు పిలువడునని చెప్పిరి.

కురుపాం రాజాగారి అభిప్రాయములు

I పాతపట్నం 9-4-1922

మహారాజశ్రీశ్రీశ్రీ కురుపాం జమిందారువారి దివ్యసముఖానకు

అయ్యా! తమరు స్వదేశీయులకు విజ్ఞప్తిజేయుచు వ్రాసిన వ్యాసమును పంకించితిమి.

దానిలో యుద్ధానంతర హిందూదేశమందు తమరు మన ప్రభుత్వమువారి దోషములనుగురించి యిట్లు సెలవిచ్చితిరి. దోషరహితుడై.....జక్కపగుదను.

తమరుకూడా స్వదేశీయులే. అన్నియును తమకు తెలుసును మేము తమకు చెప్పవలసినంతటివారము గము. అయినను కొంత చెప్ప దలంచితిమి. యుక్తాయుక్త విలేచనంబు గలవారు గనుక, న్యాయాన్యాయంబులు విచారించి న్యాయ మార్గమున, నడుతురను కతూహలముతో చెప్పదలచితిమి.

తమరు బాగుగా ఆలోచింపుడు. ఎట్టి ప్రభుత్వమునకయినను ఇన్ని దోషము లుండుట, చూచితిమా.

ఇప్పటికి మన ప్రభుత్వము వారు వచ్చెంతకాలము కావచ్చినది. ఇంకెప్పటికి వారిదోషములు దిద్దుకొనబడును? మన దేశమున కేమిసాగరికత వచ్చినది?

దేశములో నధర్మము వృద్ధియై ప్రజలు, కల్లు, సారాయులను త్రాగుచు మతవిచారములేక, భగవద్వింతలేక, యదేశములో కేమిసాగరికత, వృద్ధిపొందినది? పూర్వపుర పరిపాలనములో ఆశోకుడు, కృష్ణదేవరాయలు, ఆగదేశ మేలగున నున్నదో యాలోచింపుడు, తమరు. ధర్మమనదేశపు ప్రజలకంటే, ఇతరదేశపు ప్రజలు విస్తారమృకు పొందుచున్నారని వ్రాసితిరి.

మనదేశము, అంతయును, మొత్తముమీద, పండిగా మనవారే బాధపడుచుండిన, ఏమియును పండనివ్యాములో ప్రజలు బాధపడుచుండుట ఆశ్చర్యమా? ఇక మన నకు, ప్రభుత్వమువారి చ్యులక వత్తెను.

మనదేశమున, ఎవ్విధమైన హక్కులు లేవు. అంతరవారి చేతిలోనే యున్నవి.

బంగారు నాణెములు వాడుకొనవలసిన దేశము తోలుముక్కలకన్న, అధ్యాత్మమైన, కాకితపు ముక్కల నాణెములట చూచితిరా? ఏమనుజుడైన, సేకకావృత్తి లేనిది జీవింపగలడా! ఏవస్తువు కావలె నన్న వైదేశమునుండియే రావలెను.

నాగరికత లేదు. ధనముతో నిండవలసియున్నటువంటి దేశములో వెదకిన, ధనములేదు.

ఇక మనము చేయవలసిన కర్తవ్య మేమన, తమకు తెలిసియేయుండును. అయినను విన్నవించుకొన్నవాడ.

మన మందర మేకగ్రీనమై స్వరాజ్యవీక్షునుబూని, దేశభక్తాగ్రేసరులమై, దేశమోక్షముకొరకు యత్నించుచుండవలెను. ఇది ఏలాగున సిద్ధించునో తిరిగి విన్నవించుకొను చున్నవాడ. ప్రజలకు, సాధారణముగా కావలసినది ఆహారమును వస్త్రము నేకదా. ఆహారార్థమై భూమి సేవ్యముచేసి పండించుకొనవలెనుగా. వస్త్రార్థమై రాట్టము పెట్టుకొని యెవరివస్త్రములను వారు సంపాదించుకొనవలెను. కాని, ఆశక్తులమై ఇతరదేశములనుండి వచ్చిన వస్త్రములను కొని, కట్టుకొనిన, ఇంతశక్తులుగదా, అని వారు నిందించరా? నవ్వరా? ఇక కల్లు సారాయి త్రాగి, ఇల్లు సల్లచేసకొని జీవచ్ఛములైయుండుట ఎంత ఆశ్చర్యము! కనుక మన ఆహారము, మన వస్త్రములను, మనము సంపాదించుకొని కల్లు, సారాయి త్రాగక, ఆసామును సద్వినియోగమునలెట్లుచు సౌఖ్యపడగూడదా? హాయిగా వ్రేవానిని ఆహింసావ్రతమును అనుష్ఠించుచుండిన, ఎంతలాభము, ఎంతసామ్య మన దేశములో నుండును. ఆడవికిపోయి ఘోరతపస్సుచేసినవారికైనా దేశభక్త సయంత పుణ్యము వచ్చును. ఆహింసావ్రతమును, సహాయనికారణోద్వయమును అనుష్ఠించుచు నితరులకు బోధించుచుండిన భగవంతున కత్యంతప్రియుండు. వానికి యినాలోకమందు గౌరవమును, పరలోకమందు సౌఖ్యమును కూడా ప్రాప్తించును. కనుక మాపార్శ్వమొనన తమరుకూడా దేశభక్తులలో చేరి దేశక్షేమముకొనవలె వారై భగవంతునకు ఆత్మి:తేవియులుగా నుండురుగాక.

ఇట్లు విన్నవించు దేశభక్తాగ్రేసరులు, సేవకులు

1. మండ రామమూర్తి.

2. శాసనపూరి విశ్వనాథము.

వి. యస్. సూర్యనారాయణరాజు.

ఆంధ్రపత్రిక

1922-వ సం॥ మే నెల 9-వ తేది

మంగళవారము

సమయానుకూలమగు
హెచ్చరిక

—:O::O:—

కారణముచే నయిన నేమి, ఫ్రెంచివారు పూర్వ వాసనలను విడనాడజాల కున్నారు. ప్రాత శత్రువులను ఊమింపజాల కున్నారు. ఎప్పటి కేమి మునుగునో యని వారికి భయము. యూరపు పునర్నిర్మాణమును గూర్చి వారు విశేషాత్సాహము జూపుట లేదు. రుష్యా, జర్మనీల కలయికను భగ్న పరుపనలెనని వారు యత్నించుచున్నారు. లాయడు జార్జిగారు యూరపు పునర్నిర్మాణమును గూర్చి ఏర్పాటు పట్టుదల జూపుచున్నారు. ఫ్రెంచివారి తీవ్రభావములను వారంగీకరించుట లేదు. జర్మనీని గాని క్రింద బడద్రోయుటకు గాని, రుష్యాను ఘోరించుటకు గాని వారంగీకరించుట లేదు. నిరుష్యాను పేరు జేయుటచే కలిగిన ఫలితమెందు? రుష్యా, జర్మనీలకు ప్రత్యేక సంధి. ఈ రెండు దేశములును ప్రత్యేకముగ వర్తించుచో, యూరపుఖండమును మరల రుపజాలవా? లాయడుజార్జిగారి కీ యుపచరెలియుటచేతనే, రుష్యా జర్మనీలతో మేర్పరుచుకొన జూచుచున్నారు. రుష్యాకు జరిగిన యొడంబడిక జూచిన, ఒకరినుండి రుష్యపరిహారములను గోరగూడ దనియు, దేశములకు గల పరస్పరసంబంధము మిగిలేదేములతో గల సంబంధమునకన్న లాభప్రదముగ నుండవలె ననియు, మొదలగు నిబంధనలు గలవు. ఇట్టి స్థితిలో, రుష్యా జర్మనీలను మిత్ర మండలివారు విస్తరించినచో, యూరపుఖండమునకు త్వరలో నుపద్రవము వాటిల్లగలదు. ఫ్రెంచివాడు, తమకు యుద్ధమున గలిగిన విజయము నాధారము జేసికొని జర్మనీని అడగద్రొక్క బ్రయత్నించుచున్నారు గాని, అందువలన గలిగెడి విపరీతఫలితముల గూర్చి బాగుగ యోచించుట లేదు. జనోవా సమావేశపు ప్రస్తుతస్థితి జూచిన, ఫ్రాన్సునకును, ఇంగ్లండునకును ఏతేణమున నయినను స్నేహము తొలగవచ్చు నని, గన్పట్టుచున్నది. లాయడుజార్జిగారు ఫ్రెంచిప్రతినిధి యగు బార్టోగారితో పరుషముగ ప్రసంగించి రని తెలియుచున్నది. మిత్ర మండలి సఖ్యము అంతరించినటులనే ఎంచవచ్చుననియు, ఇంగ్లండు ఇకమీద ఇతరులతో సఖ్యము జేసికొనవచ్చు ననియు, ఫ్రాన్సుదేశము బెల్జియము స్నేహము నాశించి ఇంగ్లండుతో కలహమునకు దిగెననియు లాయడు జార్జిగారు పలికిరట.

లాయడు జార్జిగారి పరుషప్రసంగమును లండను టైమ్సుపత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది. జర్మనులు బాల్టివిక్కులతో స్నేహము గుదుర్చుకొనుటకు ఫ్రెంచివారి స్నేహితమును ఇంగ్లండు విడనాడుట అవమానకరమని, మందలించుచున్నది. జనోవా సమావేశమువలన, యూరపునందు శాంతి నెలకొనునని తలచుట కేబిధముగను అవకాశము గనుపించుట లేదు. ఫ్రాన్సు, బెల్జియములు, జర్మనీ రుష్యా లతో సంధి గుదురనీయవు. జర్మనీ రుష్యాలతో సంధి గుదురనిచో, లాయడు జార్జిగారు సూచించిన

యుద్ధవిరామపు ఒడంబడిక నిరుపయోగ మగును. అన్ని దేశములవారునుకలసికొన్ని వత్సరములవరకైన ను యుద్ధమునకుదిగమని ఒడంబడిక జేసికొనిన, కొంత వడి లాభ ముండును. అంతియగాని, కొన్ని దేశములు మాత్ర మిందు కంగీకరించిన లాభ మేమియు గలుగదు. నానారాష్ట్రసంఘసమావేశము, వాషింగ్టనుసమావేశము, తుదకు జనోవాసమావేశము, సయితము ఫలవిరహితములయ్యెనని తెల్లమగుచున్నది. వాషింగ్టనుసమావేశమునందు పాల్గొనినజాతుల హృదయము మారలేదని, జనోవాసమావేశమునందు జరిగిన వివాదములబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అమెరికాదేశమునందు సయితము నూతనమారణ యంత్రములను నిర్మించుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. నౌకలను విధ్వంసము జేయగల పెద్ద విమానములను నిర్మింపవలయు నని, విమానదళాధికారులు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు. ఈ విమానములు గంటకునూరుమైళ్ల చొప్పున పరుగెత్తునట. ఎనిమిదిగంట లీరితిన నవి క్రిందకు దిగకుండ పరుగిడగలవట. ఇట్టి యాలోచనలు జరుగుచుండ, ప్రపంచశాంతి కవకాశ మేముండును? ఈసంశ్కరమున ఫ్రెంచివారి నొక్కరినే నిందించి లాభము లేదు. యూరపియనుజాతు లన్నిటిని, మిలిటరీసము కొంచెముగనో గొప్పగనో యావహించియున్నది. ఫ్రాన్సుదేశతత్వవేత్త యగు అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు ఈ సమయమున ఫ్రెంచివారలకు గాఢపిపాతము, ఎల్లజాతులకును వర్తించును. అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు నేషనుపత్రికలో వ్రాయుచు, ఫ్రాన్సుదేశము నావరించిన దురాశను ఖండించిరి.

యుద్ధ ముతరించినను, యుద్ధపరిస్థితులు ఫ్రాన్సు దేశమును విడవలేదు. ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారిని, యుద్ధసమయమునందలిభావములు వెన్నంటుచున్నవి. ఫ్రెంచివారి ముత్రాంగ పద్ధతులు 1918 సంవత్సరము నుండియు మారిపోవలేదు. పశుబలమునే వారాధారము జేసికొని రనియు, రుష్యాపై తేని పోని ఆగ్రహము జూపిరనియు, మిత్రమండలివారి సందరను బలప్రదర్శనముచే వారు కలవరపెట్టుచున్నారనియు, అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు తీవ్రముగ నిరసించుచున్నారు. పశుబలముచే నేకావ్యమును సఫలముగాదనియు, యుద్ధమువలన యూరపు అలసి సాలసియున్నదనియు, యుద్ధము ప్రపంచవివాదమునకు కారణమయ్యెననియు, ప్రస్తుతస్థితిలో ఒకరి లోపములయొడ నొకరు జాలిగొని, నిర్మాణమునకు బానుట యవసరమనియు, అనటోలీగారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఇంతవరకును యుద్ధము సలుపుటకు జాతులు నేర్చుకొనినవిగాని, సఖ్యమును సమాధానమును కుదుర్చుకొనుటకు నేర్చుకొనలేదు. ఈ పాఠము నిపుడు నేర్చుకొనవలయు నని అనటోలీగారు కోరుచున్నారు. నష్టపరిహారము లను మిషతో జర్మనీని అధోగతికి దీసికొని పోవలదనియు, యుద్ధభావములను మరచిపొందనియు కోరుచున్నారు. పశుబలమును ప్రయోగించుటచే, దానిని ప్రయోగించెడివారును, ప్రయోగింపబడువారును సమానముగ నశించెద రను సత్యమును అనటోలీగారు వెల్లెబ్బచుట, సమయమున కెంతయు సమకూలముగ నున్నది. భూమిపై సమముద్రముపైసను ఆధిపత్యమును సంపాదించవలదనియు, యుద్ధవిజయములను గూర్చి తలపోయవలదనియు, ఇంగ్లండు ననుకరింప ప్రయత్నింపవలదనియు, అనటోలీగారు సోదరదేశీయులను హెచ్చరించుచున్నారు. గొప్పతనముకొరకు పెనగులాడుచో, ప్రపంచమునందెల్ల నుత్కృష్టజాతిగ నుండనెంచుచో, దీనిని పొందుటకు వివేకము, యుక్తాయుక్తపరిజ్ఞానము, సద్భావముల నాధార

ముగ జేసికొని, సాధువు లనిపించుకొనుటకు ప్రయత్నింపవలయు నని అనటోలీగారు ఫ్రెంచివారలకు హితమొసగుచున్నారు.

యూరపుఖండము నేర్చుకొనవలసిన పాఠ మొకటి గలదు. గొప్పతనము, ఫిరంగులమూలమున గాని, యుద్ధనౌకలమూలమునగాని చేకూరదు. యూరపుఖండపుదుస్థితికి, ధర్మవిసర్జనమే మూలకారణము. ఆ కారణమును కనుగొనక, ఎన్నిసమావేశముల నేర్పరచినను, ఎన్ని ఏర్పాటుల జేసినను, కాగితములపై నెన్ని నిబంధనలు వ్రాసినను, ప్రయోజన ముండదు. అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు, ఫ్రెంచివారికి తరుణసమయమున చక్కని హితమొసగుచున్నారు. ఈ హితమును విడనాడుచో, ఫ్రాన్సుదేశము సయితము జర్మనీవలె, వివాదసమునెదుర్కొనక తప్పదు. అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారి కయినను, ప్రజలు దౌర్జన్యవిముఖులు గాగలరను నమ్మకము లేదు. ద్వేషింపకుడు, అను హెచ్చరికను తాను గావింప ననియు, మానవస్వభావము ఇందు అకు ఒడబడదనియు, హేతుబద్ధముగను శాంతి బద్ధముగను నుండు దనియు, పశుబలమును విడనాడు దనియు మాత్రమే తాము హితమొసగెద మనియు, అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారు విశదపరచిరి. కాని, ద్వేషభావము ప్రజల హృదయములనుండి తొలగనిది, పశుబలమును వారు ఆరాధింపకుండ నుండజాలరు. ద్వేషింపకుడు అను సందేశము నొసగుటకు, అనటోలీ ఫ్రాన్సుగారికి దౌర్జన్యము చాలకబోయెను. అట్టి సందేశమును గాంధీ మహాత్ముని సంగియుండెను. మహాత్ముని సందేశము, ధర్మము నాధారపరచికొనియున్నది. అది శాశ్వతమయినది. నాశనరహితమయినది. హిందూదేశము మహాత్ముని సందేశము ననుసరించి, తన మనోరథము సిద్దేర్చుకొనుచో, సాశ్వాత్యప్రపంచమునకు దారిజూపగలదు. సాశ్వాత్యప్రపంచమునందు, పశుబలము ప్రయోజనరహిత మనుభావము వ్యాపించుచున్నది. చీనాదేశమునందు దిపుడు అంతఃకలహములు ప్రబలి, ఊపైపూసేనానికి, ఛాంగ్ సోలిన్ సేనానికిని యుద్ధము జరిగెను. మొదటివానికి విజయము గలిగెను. జయము గాంచిన సేనాని, విమానముల నుపయోగించి సాశ్వాత్యయుద్ధపద్ధతులను అవలంబించెను. లండను పత్రికల కీ వార్త భయము గలిగించుచున్నది. ఆసియావాసులు గూడ యుద్ధవిమానముల నుపయోగించుచో, యూరపియనుల గొప్ప యేముండు నని, ఈపత్రికలు వితర్కించి యుండవచ్చును. అందుచే, నాగరికమునకు పశుబలము నాధారముగ గైకొనెడిపద్ధతిని యూరపియనులు విడనాడవలె నని, ఈ పత్రికలు హితమొసగుచున్నవి. దౌర్జన్యపద్ధతులు యూరపుఖండమునకు వెగటు గలిగించుచున్నను, పశుబలస్థానమునందు ధర్మమును స్థాపింపనియెడల, పశుబలస్థాయోగము తొలగిపోవలదు. అహింస యనిన ద్వేషరాహిత్యమే. మహాత్ముని ఆహింసాసిద్ధాంతమును ప్రపంచ మనుసరించిన గాని, యుద్ధములు తొలగిపోజాలవు. శాంతి, సౌఖ్యములు, మానవకోటికి గలుగనేరవు. హిందూదేశము ప్రాపంచిక పునర్నిర్మాణమున కెటుల తోడ్పడగలదో గ్రహించిన, మహాత్ముని యుపదేశమును కొనసాగించుట కమితోత్సాహమును గనుపఱుపక తీరదు.

శాసనసభలు :

వ్యవస్థాపకము

శాసనసభలలో బ్రవేశించి నిరాకరణకార్యక్రమమును కొనసాగించుట యుక్తమని నాగపూరు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమువారు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారికి సూచించినట్లు, తంతి వార్తలందు గనుపించును. శాసనసభల బహిష్కారమునకు మధ్యరాష్ట్రములు మొదటినుండియు విముఖత జూపుచున్నను, కాంగ్రెసునిర్ణయమును ప్రశంసార్హముగ కొనసాగించెను. కాని, ఒకమారు విస్మరించిన శాసనసభలను మరల నేల తాకవలయునో తెలియకున్నది. శాసనసభలలో జేరి నిరాకరణమును కొనసాగింప నెంచుట, కుండేటికొమ్మను పొధించుట యగును. శాసనసభలు అపజయము గాంచెనని, అన్ని పక్షములవారును అంగీకరించి యున్నారు. అయ్యవి సత్వర స్వరాజ్యస్థాపనమున కనుకూలించు నని, ఎవరును విశ్వసించుట లేదు. వానిలో నెవరు చేరినను, ఫలిత మొక్కటియే. సంస్కరణముల నిరర్థకత ఇంతత్వరలో వెల్లడి యగునని, సంస్కరణాభిమాను లూహించి యుండదు. వీని నేతీరున నయినను మార్పించుటకు, మితవాదులు సముత్తము ప్రయత్నించుచుండ, శాసనసభలలో జాతీయవాదులు ప్రవేశింప నెంచుట సిగ్గులచేటు గాదా? శాసనసభల బహిష్కారముతో నిరాకరణోద్యమము ప్రారంభమయ్యెను. శాసనసభలగుర్చిన వ్యామోహము దేశమునకు తొలగిపోవుటచే, నిరాకరణావలంబుల తలంపు నెగ్గెను. దేశ మంతయు నిరాకరణావలంబులకు తోడ్పడుటకు అనుకూలపరిస్థితు లేర్పడినవి. ప్రజలు దృఢనిశ్చయము బూని, స్వయంసహాయకార్యక్రమమును నెరవేర్చుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగుననుటకు సందియము లేదు. ఇట్టిస్థితిలో, కొరమాలిన శాసనసభలవంకకు ప్రజల దృష్టిని మరలించుట ద్రోహము గాదా? మహాత్ముని అగౌరవించుట కింతకన్నను వేరుమార్గ ముండబోదు. నిరాకరణమును శాసనసభలో కొనసాగించు టెటులు? మంచికి చెడ్డకు ప్రభుత్వమును నిరోధించుటకు ప్రతిష్ఠంబన లవలంబించుటయేగద. ఇది సాధ్యపడదని, సూడరకావ్యూహ ప్రతిక సముత్తము దెలుపుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు శాసనసభ్యుల నిరోధమును త్రోసిపుచ్చుటకు, సంస్కరణశాసనము అవకాశ మొసగుచున్నది. వారు నిరంకుశముగ పరిపాలింప గలుగుదురు. కేవలము నైతిక లాభము కొరకే ఇటుల గావింప వలెననిన, ఆపని యిప్పుడే జరిగినది. నిరంకుశ విధానము యధేచ్ఛగ కొనసాగుచున్నది. అయినను, త్యాగము నవలంబించుటచే, ప్రజలు తమపక్షము నిపుడు బలపరుచుకొనగలుగుచున్నారు. శాసనసభలలో జేరి, ప్రతిఘటన మొనర్చుటచే, త్యాగప్రదర్శనమునకు అవకాశముండదు. నిర్మాణమునకు బూనుటకు అవకాశముండదు. శాసనసభలలో జేరి ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించుట యనిన, వారి కొకవిధముగ తోడ్పడుట యగును. అది నిరాకరణము గానేరదు. శాసనసభ్యులు మొదట ప్రతిఘటనోద్దేశముతో జేరినను, అధికారులతో నిరంతరము కలసియుండుటచే, వారి మనములు మెత్తపడును. ఉద్యోగాకర్షణమును అధికార వాంఛయు, వారి దృఢనిశ్చయమును తొలగజేయును. స్వరాజ్యసిద్ధిని దూరము జేయుటకు శాసనసభాప్రవేశమునకన్న అనుకూలమగు మార్గములేదు. దేశభక్తులు వేలకొలది, నిరాకరణోద్యమముకొరకు కారాగృహమునకు బోయియుండ, మహామహులగు నాయకులు నిర్బంధితులై యుండ, మరల శాసనసభలలో ప్రవేశింపవలయునని బోధించుటకన్న

అవివేకము వేరేముందును? ఉత్కలనాయకు డగు గోపబంధు దాసుగారు ఈవిషయమై ముచ్చటించుచు శాసనసభలలో బనిచేయుట నిష్ప్రయోజన మని తెలుపుచు, శాసనసభలలో తమకు గల యనుభవమును వర్ణించిరి. శాసనసభలలో బ్రవేశింపనెంచుట, అవిశ్వాసమునకు ఫలిత మని, గోపబంధు దాసు గారు పలికిరి. నిర్మాణకార్యక్రమమునుండి, దేశదృష్టి నెవరును మరలించకుండ, దానిని పూర్తి జేయుటకు ఎల్లరును నిరంతరకృషి సలుపుట భావ్యము. ఎండమావులవంటి శాసనసభలలో బ్రవేశింపవలయునను చింత దరిరాకుండ బనిచేయవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధికి బిమ్మట శాసనసభలలో బ్రవేశించుటకు హిందూదేశమున కర్హతగలుగును. స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగువరకు శాసనసభాప్రవేశమును గూర్చి దేశీయులు లేనిపోని వివాదములలో మునుగకుండురగాక. ఆంధ్రదేశము శాసనసభల బహిష్కారమునకు మిగుల యుత్సాహముతోబనిచేసెను. శాసనసభలపై ఆంధ్రదేశమునకు మమకారము లేదు. అందుచే నిర్మాణకార్యక్రమమును అనన్యచింతతో నిర్వహించుటకు ఆంధ్రదేశముపూనుగాక!

మెయిలుపత్రిక నైచ్యము
 గాంధీమహాత్మునివంటి లోకోత్తర పురుషునికి కారాగృహమునందు గలిగెడి యశాకార్యములు మద్రాసు మెయిలుపత్రికకు సరిపోవుట లేదు. మెయిలుపత్రిక నిన్నటిదినము వ్రాసిన యీక్రింది వాక్యము లెంత యీర్ష్యాపూరితములుగ నున్నవో చదువరులు గ్రహింపగలరు.
 “హిందూదేశపు ఆరోగ్యనిలయములందు (జయిల్లు) ఇదివరకు దెలిసినదానికన్న అతివాడు లెక్కడుండు సౌఖ్యము బొందుచున్నట్లు వెల్లడియగుచున్నది. గాంధీగారి ప్రత్యేకారోగ్యనిలయమును ఇటీవల దర్శించినవారు, నిదురించుచువు సోగగు కాష్మీర శాలువలసౌఖ్యమును వారనుభవించుచున్నారనియు, ప్యారిసు జమిందారునికన్నను ఆహారము విషయమై ఎక్కుడుపట్టుదల జూపుచున్నారనియు, మాకు దెలుపుచున్నారు. తమ కొనగవలసిన రొట్టె చక్కని యూరపియను జెల్లెరొట్టెగ నుండవలయునని, గాంధీ కోరుచు అంతకు తక్కువయిన దానిని నిరాకరించుచున్నాడు. ఏది యడిగిన, నతని కదియే దొరకుచున్నది. మిగుల విలువగలపండ్లను, తెల్లటి రొట్టెయు వారి మితాహార మగుచున్నవి. ఇట్టి విషయముల దెలిసినపుడు, భగవంతుని పదియవ ఆదేశమును సామాన్యపౌరు డెటుల అనుసరింపగలడు? రాత్రింబవలు సూర్యాస్తమయచే తప్పుడై, కడుబాధ పడుచుండెడి మద్రాసువాసి గాంధీ యనుభవించెడి సుఖస్థితిని కోరుచో, నాతనిని నిందింప బనిలేదు.”

మెయిలుపత్రిక నైవాక్యములందు వెలిబుచ్చిన నైచ్యము తెల్లము. మహాత్ముడు స్వీకరించెడి ఆహారపదార్థములనుగూర్చితలపోయుటచే, మెయిలు పత్రికకు నోరురుచున్నది గాబోలు. మహాత్ముని “ఆరోగ్యనిలయము” అంత ఆకర్షనతీతముగ నున్నచో, మెయిలుపత్రిక తనస్థానమును అక్కడకు మార్చుకొనునా యేమి? మహాత్ములు కారాగృహములందు నివసించిన, అవియే స్వర్గధామములగును. ఆ సంగతిని మెయిలుపత్రిక గ్రహింపకున్నది. మహాత్ముడు వెలువల నున్నపుడు ఆగ్లో హైందవపత్రికలు కలవరపడుచుండెడివి. మహాత్ముడు జయిలులో నున్న సమయమునందు గూడ, ఈ పత్రికలు ఉలికిపడుచుండుట, వింతగ నుండక మానదు. కాని, స్వేచ్ఛగ నుండునపుటికన్న, మహాత్ముడు జయిలులో నుండియే తనదేశీయులను ప్రభుత్వమునుగూడ ఎక్కుడుగ ప్రేరేపింపగలడని, త్వరలో దెలిసిరాక పోదు.

రీడింగుప్రభువు రాజీనామా
 రీడింగు ప్రభువుగారు రాజీనామా నిచ్చెదరనియు, వారి స్థానమును సర్ మౌన్స్ విల్సనుగారాక్రమించెదరనియు, లండను పత్రిక యొకటి జోస్యము చెప్పెను. అది నిరాధారమని, అసోసియేటెడు ప్రెస్సువారు సందర్భములను కనుగొని ప్రకటించుచున్నారు. కాని, రాజ్యప్రతినిధులెవరయినను, హిందూదేశమున కొకటే గావున, ఇట్టి రాజీనామావార్తలు భారతీయులను కలవరపెట్టజాలవు.

స్థానికవార్తలు

వైశ్యవితంతు వివాహము:— మద్రాసులో సోమవారము మధ్యాహ్నము గౌరవనీయు లగు జస్టిసు యం, వెంకట సుబ్బారావుగారు వైశ్యకులజవితంతు కను శ్రీమతి ఆండాశమ్మతో అనువామెను శాస్త్రయోక్తముగ పరిణయమాడిరి.

‘ది ఆర్డర్ ఆఫ్ ది స్టార్ యిక్ ది యిస్టాన్’:— ఈసంఘము యొక్క మాసమాసేకము 11వ తేదీ గురువారము సాయంత్రము 6-15 గంటలకు మద్రాసు అడయారులో నిధియసాఫీలు సానెటీవాడ్ క్వార్టర్సు హాలులో జరుగెను. కానె సతీవణి అపు డుపన్యసించెను.

మద్రాసు హైకోర్టు: వేసంగి సెలవు:— వేసంగి సెలవులో మే 9వ తేదీనుండియు, ఒకవారము మంగళవారమును, పిదపవారము శుక్రవారమును జడ్జిగారు కోర్టుపెట్టెదరు. కోర్టున్నపుడు రిజిస్ట్రారు ఆఫీసు తెరచియుండును. కోర్టుముందు రోజులలో గూడ ఆర్జెంటు దరఖాస్తులను డిస్మిస్సుటకు తెచ్చియుండును.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— మే 6 వతేదీతో ఆంధ్రమయ్యవారములో నేయింటికి 47.1 మ: 3 చనిపోయిరి. గతవారములో 45.0 మంది చనిపోయిరి. 110 మందికి స్పృహకముపోయగా 42 మంది చనిపోయిరి. ఒక్కరు విషజ్వరముచేతను, 32 మంది యితరజ్వరములచేతను చనిపోయిరి. గతతీర్థర మిడవారములో 37.5 మంది చనిపోయిరి.

ఒక విద్యార్థి ఆత్మహత్య చేసికొనుట:— పాలఘాటు బ్రాహ్మణవిద్యార్థి కె. కె. విశ్వనాథంగారు గతశనివారమునాడు లింగి కెట్టివీధియందలి నెం 258 రు గృహమునందు తమ గదియందు ఉరిపోసికొని, ఆత్మహత్య చేసికొనిరి. అతడిటీవల బి. ఏ. పరీక్షకు వచ్చి ఒక ఉద్యోగమునకు ప్రయత్నించుచుండెను. ఆత్మహత్య చేసికొన్న దినమునకూడ అతడు ఆరోగ్యముతో సుఖముగ నుండెను. మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు కొందరు స్నేహితు లతనిని చూడపోయిరి. అతని గదితలుపు లోపల దిగించబడి యుండెను. అతడు ఒహార: నిద్రొనుచుండెనని తలచి వారు వెల్లిపోయి లింగి సాయంత్రము వచ్చిరి. అప్పుడుకూడ వారి పిలుపులకు జవాబు లేకపోగా వారు సందేహించి పోలీసులకు సర్పమానమును బంపిరి. తలుపును పగులగొట్టగా, అతడు ఒకత్రాటితో గొంతు: ఉరిపోసికొని ఆత్మహత్య చేసికొని పడియుండుటను వారు గాంచిరి. అతనికి ఏమగుకాలు అందుటచేత ఆత్మహత్య చేసికొని యుండకచ్చునని పంచాయతీ తీర్మానించిరి.

హిందీవారపత్రిక:— “భారతలిక” అను హిందీవారపత్రిక యొక్క ప్రథమసంచిక మాకార్యస్థానము నలంకరించి నది. భారతలికపత్రిక నునచెన్నరాజధానినుండి ప్రకటింపబడ నున్న హిందీపత్రికల కల్ల మొదటిది. దీనికి సంపాదకులు పండిత శ్రీమాండరాచాకగారు. ఈ ప్రథమ సంచికయందు మహాత్మా గాంధీ చిత్రపటమును, ఇరువదియవ శతాబ్దిలోని కృష్ణుడు అనువాసమును చాల నాకర్షకములుగ నున్నవి. ఇవిమాత్రమే గాక శ్రీలు ఉపాధ్యాయులు మున్నగువారి కల్లరకు నుపయోగించు సమాచారములు నెక్కులు గలవు. మొత్తమువైస-చక్కనివ్యవస్థతో ప్రస్తుత సాంఘిక రాజకీయపరిస్థితులకు అనుకూలము అగురీతితో నొప్పుచున్నది. మద్రాసు రాష్ట్రమునందు నున్నవర్తమాను హిందీపత్రిక లేనికొంతను ఈపత్రిక తీర్చుచున్నది. హిందీని పాఠకులు స్వయముగ నేర్చుకొనుటకు హిందీ శిక్షక అను పేరుతో కొన్ని పాఠములు కూడ వ్రాయబడుచున్నవి. పత్రికకు చందా 50వత్సరమునకు రు 40-0 వల సిన వారు మేనేజరు, భారతలిక కార్యాలయము నం 109 వైసా బహు రోడ్డు మద్రాసు - అని వ్రాయవలయును.

విదేశ వార్తలు

రష్యా - జర్మను ఒడంబడిక

ప్రెస్ బిల్లు 16 వ తేదీన జేనోవా యందు రష్యా జర్మనీ ప్రతినిధులు గావించుకొనిన యొడంబడిక ఈ క్రింద ప్రకటింపబడినది:-

డాక్టరు రెథెన్ గారు ప్రతినిధిగానున్న జర్మను ప్రభుత్వమును చిచిరను గారు ప్రతినిధిగ నున్న రష్యాను ప్రభుత్వము వారును ఈ క్రింది యొడంబడికను గావించుకొనిరి (1) విభాగము:- యుద్ధ కాలమునకు సంబంధించిన రష్యా జర్మను వ్యవహారములను ఈ క్రింది సూత్రముల ననుసరించి తమలోదాము పరిష్కరించుకొనుటకీ ఇరు ప్రభుత్వములవారును ఆ గీకరించిరి. (ఎ) యుద్ధమునకు గాను వెచ్చించిన మొత్తమును యుద్ధమువలన సంభవించిన నష్టముల పరిహారమును అనగా ఆయా ప్రభుత్వమువారు యుద్ధ రంగమున పొందిన నష్టములు - ప్రభుత్వమువారిచే వశపరచుకొనబడిన ఆస్తులకు పరిహారమును ఇరు ప్రభుత్వములవారును రద్దు చేసికొనుచున్నారు. (బి) యుద్ధమువలన గలిగిన నష్టము, సాధారణ, ప్రైవేటు సంబంధము లందును యుద్ధ కాలమున వశపరచుకొనబడిన వాటికీ, యుద్ధకాల విషయమునకు పరస్పరము నిర్ణయించుకొనబడును. (సి) జర్మనీ రష్యా ప్రభుత్వములు యుద్ధ కాలమున వ్యయమును పరస్పరమున రద్దు చేసికొనుచున్నారు. జర్మనీయందు నిర్బంధ వాసమున నుంచబడిన రష్యాను ప్రతినిధుల కయిన వ్యయమును జర్మను ప్రభుత్వమువారు వదలుకొనుచున్నారు. ఇట్టి నిర్బంధమున నుంచబడిన రష్యాను ప్రతినిధులనుండి జర్మను ప్రభుత్వము వారు లాగుకొనిన ఆయుధములు మందుగుండుసామాను మొదలగు వానియొక్క ఖరీదును సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారు వదలుకొనుచున్నారు.

రెండవ విభాగము:- సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారింత వరకును నశలించిన చట్టముల వలన జర్మను పౌరులకుగాని, ప్రభుత్వమునకు గాని గలిగిన లాభ నష్టములకుగాను సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారిపై గల హక్కులను జర్మనీ ప్రభుత్వమువారు వదలుకొనుచున్నారు. సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారు, ఆపత్తుముకు సంబంధించిన సంస్థాపనలపైను సోవియట్టు పౌరుల పైనను దీసికొనబడిన చర్యలను జర్మను ప్రభుత్వమువారు రద్దుచేసికొనెదరు. కాని సోవియట్టు ప్రభుత్వమువారిట్టి ఆచారము నేషన్ ఇతర ప్రభుత్వము నెడలను వర్తింప జేయరాదు.

3 వ విభాగము:- జర్మను, రష్యా ప్రభుత్వముల రాజకీయ సంబంధములును, రాయబారులనియామకములును వెంటనే జరుగవలెను. రాయబారులను చేర్చుకొనుటనుగురించి జేర్గాక యొడంబడిక గావించుకొనవలెను.

4 వ విభాగము:- ఈ ఇరు ప్రభుత్వముల పౌరులును ఒకరి రాష్ట్రమునకు దొకరుండు నప్పుడును, వాటికీ, పరిపాలక సంబంధములందు ఒకరి యెడ నొకరు అధికారముతో ప్రవర్తింపవలెను. ఇదివరకు రష్యా ప్రభుత్వము క్రిందనుండి తరువాత ప్రత్యేక ప్రజాస్వామ్యమై తరువాత మరల సోవియట్టు ప్రభుత్వమునజేరు ప్రజాస్వామ్యములకును ఈ నియమమునకును సంబంధములేదు;

5 వ విభాగము:- ఇరు ప్రభుత్వములును సుహృద్భావముతో పరస్పర ఆర్థిక సంబంధములను పరిష్కరించుకొనెదరు. అంతర్జాతీయ దృక్పథము ననుసరించి ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు సమావేశమై చర్చింపవలెను. ప్రత్యేక కంపెనీల హక్కులను రక్షించుటకు జర్మను ప్రభుత్వము వారు సంసిద్ధముగ నుండిరి.

6 వ విభాగము:- 1, 4 విభాగములు ఆయా ప్రభుత్వముల వారిచే యొడంబడిక యంగీకరింపబడిన తరువాత నమలులాగి వచ్చును. మిగిలిన విభాగములు వెంటనే యమలులాగి వచ్చును.

పర్షియా సితి

టెహరాను, మే 6:- ఆర్థిక విషయములపై నైనను పబ్లిక్ వర్క్సు పైనను సలహా నిచ్చుటకుగాను ప్రభుత్వమువారు 12 గు రుమెలికను కాన్ఫరెన్సుల సంఘమును నియోగింప నెంచిరి. తగు వారిని యెన్నరుపరచెనని వాసింగుటను నందలి తమ రాయబారికి తెలిపిరి.

పర్షియా యందలి బోల్షివిక్కు రాయబారి జగు రొస్సె టినాగారు మాస్కోకు జనుచుండిరి. ఘన వ్యతిక్కి అను వాయన వారిచార్జీ వుచ్చుకొనెను. వీరికివల మాస్కోయందు విదేశాంగ మంత్రిగ నుండిరి.

ప్రజా లానందమునుట

వెకింగు - చిహ్ని పటాలములు విజయమునందందుకు ప్రజలకు లాభించుచున్నారని. ఇందువలన యుద్ధము వెంటనే ముగియును. కలవు వెంటనే దొరికిపోవును. బ్రిటిషు రాయబారవర్గమున నొక యుద్ధాగ్ని బెన్నెటు అనునాయనకు మాత్రము చిహ్నియను పట్టణమునకు యుద్ధరంగమున నేదియో వైయుద్ధాగ్నికి వివరముగ తెలుపుచుండ నొక తుపాకిగుండు తగిలెను. ఇతనిసేతి విషము ముగ నున్నది. విదేశీయుల కక్కరికిని బాధలు గలుగ లేదు.

వువైపుగాను, చాలవరకు విమానముల సుపయోగించెను. యూరపు, నాగరికతను పశులముపై నిలుపుచున్నయుల నిక నైన మానవతనని చాల కత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

సామ్రాజ్య వాయువార్తలయములు

రాయలు ఆసియాటిక్ సొసైటీ యందు పదవ్యసించుచు ప్రాఫెసరు డబ్ల్యు. హెచ్. ఎల్లి గుగ రిట్లు నుడివిరి. ఆమెరికా పరాను ప్రభుత్వములవారు తమతమ ప్రదేశములం దంతటను అప్పడే వాయువార్తలయముల నెలకొల్పిరి. సంయుక్త రాష్ట్రములకును ఫిలిప్పైనులకును తదితర ప్రదేశములకును వాయువార్తలయములు నిర్మింపబడి పనిచేయుచుండెను. పారిసునుండి, కొచ్చిను చెనా సాదాను, కాంగోలకు కొలెట్ కాలములూనే వాయువార్తలయముల గలుపబోవుచున్నారు. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యవాయువార్తలయములను గలుపుటకు ప్రత్యేక కంపెనీలు వోడ్వడుటకు సిద్ధముగ నున్నవి.

ఇటలీ తురమ్మ యొడంబడిక

ఇటలీవారు కాన్స్టాంటినోపిలు ప్రభుత్వముతోగాని ఆంగ్లా ప్రభుత్వముతోగాని యెట్టి రాజకీయ యొడంబడికయు గావించుకొన లేదనియు కాన్స్టాంటినోపిలుతోమాత్రము వ్యాపార యొడంబడికను గావించుకొంటి మనియు దానిపై కాన్స్టాంటినోపిలు ప్రభుత్వము తరపున ఇజటు పాషాగారు సంతక మొనర్చినయు ఇటలీ అధికారులు తెలిపిరి. రాజకీయ యొడంబడిక గావించుకొని రనువార్త జేనోవా సమావేశ కేత్రపులచే కల్పింపబడిన వారు తెలిపిరి.

జేనోవా సమావేశము.

ఆంగ్ల పరాను విభేదము

లాయమజార్జి గారి బెదరింపు

లండను మే 7:- విక్టోరియా స్ట్రీటు గారు జేనోవా నుండి ఇట్లు దెలుపుచున్నారు:- లాయడు జార్జి గారును బార్లో గారును మెహెరాండమును గురించి సంప్రదించిరి. లాయడు జార్జి గా రాసమయమున తీవ్రముగ ప్రసంగించిరి. మిత్రమండలి ఎంటెటి అంతమందెని వారు తెలిపిరి. ఇకమీద గ్రేటు బిటను తనంతలాను స్వేచ్ఛ గానివ్వము వచ్చివాలో మైత్రి నొనర్చుకొన వచ్చును. పట్టపరిహారములందు బ్రిటిషు వారి వంతును వదలుకొనియెను జర్మనీతో సంధి గావించుకొనవలెనని లాయడు జార్జి గారి సహాధ్యోగులు చాలకాళ్లు నుండి గోరుచుండిరి. బ్రిటను బెల్జియముల రెంటిలోను పరాను వారు తమకు వచ్చినవారి నేర్చుకొని మైత్రితోనుండిరి. ఈసందర్భమున పరానువారి ప్రవర్తనకు బ్రిటిషువారు చాల శోచించుచున్నారు. ఇకమీద బెల్జియము ప్రాంసులుగలసియుండవచ్చును. లాయడు జార్జి గారు బార్లో గారిని నిందించుటలేదు బార్లో గారు తమకీ క్రికొలది సమాధానమున్న ప్రయత్నించిరి. కాని వారికి క్రియాస్వాతంత్ర్యములేదు బ్రిటిషు ప్రజాభిప్రాయము పరాను వారికి వ్యతిరేక ముగ నున్నది. లాయడు జార్జి గారి సహాధ్యోగులు అందు ముఖ్యముగా బర్లెను పాడ్డు ప్రభువు పరానువారితో సంబంధములు వదలుకొనవలెనని ఎక్కువుగ నుద్ఘోషించుచున్నారు.

టైముస్ పత్రిక మందలింపు

లాయడు జార్జి గారిపై ప్రసంగమున తీవ్రముగ నిరసించుచు టైముస్ పత్రిక ఇటుల వ్రాయుచున్నది: లాయడు జార్జి గారు సూచించినవిధానమునందు మార్పు చాల యుష్మద్రవకరిమైనది. వారు భయపెట్టుటకు గాను అట్లు నుడివిరో లేక నిజముగనే యుద్ధేశం వెనో దెలియుటలేదు. కాని యేది ఎట్లున్నను ఇది చాల నుష్మద్రవకరిమైనది. చాలకాలమునుండి విశ్వాసముగ మెలగుచున్న పరాను స్నేహితులను లేక బోల్షివిక్, జర్మను స్నేహితులను వీని రెంటిలో నేదియొయొకదానిని నిర్బంధముగ వరింపవలసిన అవమానకరస్థితికి బ్రిటిషుపౌరులను దెచ్చుటకు లాయడు జార్జి గారి కట్టి అధికారమును లేదు.

Advertisement for Marshall, Sons & Co. (India) Ltd. ENGINEERS. The ad features decorative borders and lists locations: CALCUTTA, BOMBAY, MADRAS, LAHORE, BEZWADA, TANJORE. It also includes a small diagram of a machine with parts labeled in Telugu.

పరాసు ఇటాలియను సంబంధములు

అండను మే 7:— ఇటాలియను ప్రభుత్వము జెనోవా నుండి ఇట్లు దెబ్బతీయబడినది. ఇటాలియను కని విభజనములు జరిగియున్నందున, సమావేశము జరుగుచున్నది. ఆర్యులను తమకు ఇటాలియను (బిటిషువారికిని నెట్టిభేదమును గన్పించలేదు. ఈ ఆర్యులను ప్రారంభించినట్లైతే పరాసువారియెడల ఇటాలియను అనుకూలభావమును గన్పరుచుచున్నార. రష్యానుండి నూనెగనులను హక్కులను సంపాదించుటకు గాను అంగ్లాంగ్లీకులను గాని ప్రయత్నములను ఇటాలియను ప్రతికూలమునండి ని నింపుచున్నది.

సమావేశమునకేమి సంభవించినదానిపై పరాసు ఇటాలియను సంబంధములను వివరించుటకు నెట్టియత్నములు సభ వింపనేరవని హెచ్చరించుచు బాగో గారికి దెలిపిరి.

విషయసీత ఇంకను గడవలేదు

బాగో గారు జెనోవాకు వచ్చిన తొడనే లాయడు బాగో గారి సభ జనులకు మారుగా బెల్జియను రాయబారుల బసకు జనెను. చాలవరకు వారితో సంప్రదింపి తరువాత లాయడు బాగో గారిగద్దకు జనదెంచి బెల్జియనులు సంతకము చేసినయెడల తాము కూడ మెమోరాండముపై సంతకము లాసరుమని దెలిపిరి. పరాసు బెల్జియనులు సంతక మొనర్చినను గూడ బోలివిక్కులు మెమోరాండము సంగీకరింప రని చాల మంది ప్రతిభిధు లెంచుచున్నారు.

తా మొకంటె ను త్రవ్వమైన యెడలబడికలను ప్రత్యేకముగ చాల ప్రభుత్వములతో గామియకొనగలమని బోలి విక్కు ప్రతిభిధులు దెబ్బతీయబడ్డారు.

సమావేశము భగ్నమగు నను నుద్దేశము లాయడు బాగో గారి ప్రవర్తనలను విమర్శించుచున్నది. సమావేశమును భగ్న మొనర్చుటకన్న కొంతకాలమునకా పియించుట మంచిది. వీరు వెంటనే వెదలిపోవుటకుగాను రైలుబండిని సిద్ధము చేసి యుంచుకొనిరి. హెచ్చరికపరచుటకు పరిశ్రమించి నెల దినములలోగా సమావేశమువారికి సలహా నీయవలె నని లిటిలు ఎంటెండివా రొక మాటనను గావించిరి.

సమాధాన మొందుకు కుమర లేదు?

“నో డేలెయ్య” నందు కాఫర్లప్రభు విట్లు వ్రాయుచుండెను: నా వ్యాపారమునకు గాను పైలు మొదలగు కంపెనీలు సోవియట్లతో నొడవడిక గావించుకొనను నుంటుంట ఇంకను కాలము పరిపక్వముగాలేదు. బాహునూనెగనులకు ప్రస్తుత ప్రత్యేక వ్యక్తి ఆస్తులకును చాల సంబంధములును చిక్కులును గలవు. ఇదియే ప్రస్తుతము సమాధానము కుదురుటకు వీలులేకుండా జేయుచున్నది. ఇదివరకే బాతులవారికి సంబంధించిన నూనె గనులైపుటిని ప్రస్తుతము ముందుగా సోవియట్ల మైత్రిని సంపాదించినవారు ఈ నూనెగనులను సంపాదించుకొనెదరు. అజరేజను గనులు 7 విభాగములుగ జేయబడెను. ప్రభుత్వమున మైత్రి జేసికొనువారి గనులను సంపాదించును.

పరాసు నిశ్చయము

జెనోవా, మే 7:— గతదినమున బాగో గారు లాయడు బాగో గారితో నల్పాచారముల భుజించుచు సంతోషించిరి. బెల్జియను ప్రతినిధులు సంతక మొనర్చినంతవరకు పరాసువారు మిత్రమండలివారలను మెమోరాండముపై సంతక మొనర్చుటదని తీరు మంత్రిగ్రహమువారు తెలిపిట్లు దెలిపిరి. బాగో గారిదినమున పరాసు ప్రభుత్వమువారు తనకు దెలిపిన నిబంధనలను గురించి ఇట్లు ప్రకటించిరి. రష్యానుండి విదేశీయ ప్రత్యేక సత్తుల సంరక్షణను వ్యాయమైన దని పరాసువారు నమ్ముచున్నారు. అందుచే బెల్జియను వారి యాశయములను బలపరుపలేనని పరాసు మంత్రిగ్రహమువారు దెలిపిరి. అంతియగాని బిటిషు వారి స్నేహమును వదిలి బెల్జియను వారి స్నేహమును సంపాదించుటకు గాని వీరి స్నేహము వదిలి వారి స్నేహము సంపాదించుటకు గాని పరాసు వారి కట్టి యభిప్రాయములను లేవు. గ్రేటు బ్రిటను, అధినివేశ రాష్ట్రములు, బెల్జియను దేశములు సంగ్రామసమయమున యెన్నటికిని మరల శత్రువుగాని శత్రు పరిణామ త్యాగముల గన్పరచెను. పరాసు వారు బెల్జియనును గ్రేటు బ్రిటనునుగూడ మనఃపూర్వముగ ప్రేమించుచున్నారు. రష్యావారికి దెబ్బపడిన వరులను వారు నిరాకరింపవచ్చును, రష్యాలేకుండా, అన్యదేశాక్రమణ నిరోధ యెడలబడిక గావించుకొనుట నిరపయోగకరము.

రష్యానుల వైఖరి

మిత్రమండలివారి వరులను ప్రభుత్వమున సంప్రదింపి నప్పుడు తెలుపబడిన మాటల కంటె గూడ అధ్యాత్మముగ నున్నవని రష్యాను ప్రతినిధియగు లిటిషునాథుగారు యాటరు విలేఖనుకి దెలిపిరి. సమాధానము కుదురుటకు చాలమార్లు లా సర్వ వలె ను. ప్రస్తుత సమావేశమున ఈ సమస్య పరిష్కరింపబడక పోవచ్చుననియు లిటిషు మరీ యొక సమావేశము జరుగవలసి వచ్చుననియు లిటిషునాథుగారు మాచించిరి.

పరాసుకృత్యముల

పారిసు, మే 7:— బ్రిటను, బెల్జియనులతో దేనిగాని మిత్రముగ జేసికొనవలసినప్పుడు బెల్జియనును దగ్గరకు దీయుటకు పరాసు వారికి సంపూర్ణ హక్కు గలదని లాయడు బాగో గారు బాగో గారితో ననినట్లు దెలియచుచున్నది. కాని బెల్జియనును దగ్గరకుదీసి బౌవార్జ్యమును గన్పరుచుచు పరాసువారు తమయెడ చాలకాలమునుండి విశ్వాసముతో స్నేహితులతోనున్న బ్రిటనుయెడ కృతఘ్నతగ ప్రవర్తించిరిని లాయడు బాగో నుడివెను. పరాసువారు బిటిషు మైత్రికొరకు చాలప్రయత్న లాసరుచుండిన బాగో గారు తెలిపిరి.

చైనా సంగ్రామము

మృత్యులను తొలగించి విచారణజేయుట

షెకింగు మే 7:— చైనా ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వములతోను పియాంగిపి, యెకుంగుచు (పరాధానమంత్రి) చాంగుయా (అధికమంత్రి) గార్లు తమపదవులనుండి తొలగింపబడిరి. యుద్ధమును ప్రోత్సహించిరిన నేరముక్రింద వీరిని విచారింపలేనని అధ్యక్షుడు డుత్తరపుట గావించెను.

చాంగుట్సోలిను నష్టపరిహారము లీయవలెను

జెనాలు వుక్తెపు, చాంగుట్సోలినును గవర్నరుగదవి నుండి తొలగించెను. బాంగుట్సోలిను చిహ్నులు పటాలమును 2 కోట్ల డాలర్లను, పౌరులకు నష్టపరిహారముగాను 80 లక్షల డాలర్లను ఈయవలెనని వుక్తెపు ఉత్తరువు గావించెను.

విర్రండుసితి

మైత్రి ప్రయత్నములు

అండను మే 7:— అయిందనునందలి ఇరుక్షుముల నాయకులను డబ్లినునందు సమావేశమై సివిలుసేరములకు గాక ఇతర సేరములక్రింద సరెస్తు చేయబడిన ఖయిలీలనందను వదిలివెట్టలేనని తీర్మానించుకొనిరి.

వైశ్రాజ్యము ననుసరించి డబ్లినునందును మరీఇతర ప్రదేశములందును ప్రజాస్వామ్యపటాలము లాకమించిన ప్రభుత్వభవనములను ప్రదేశములను వదిలివేయుచుండిరి. తాత్కాలిక ప్రభుత్వమువారిచే కిల్లెని పోరాటమునందు పట్టుకొనబడిన 108 ప్రజాస్వామ్యస్థైనిక ఖయిలీలు వదిలివెట్టబడిరి.

నూతన ఢిల్లీనగర తీర్మానము

సర్ వెంకటరెను మీర్లుగారు

అండను మే 7:— నూతన ఢిల్లీనగర నిర్మాణమును గురించి ఎల్లప్పుడు కాండగారు దెలిపిన యత్నశీలములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు అభ్యుదయప్రతికా ప్రతినిధితో సంప్రదింప సందర్భమున నిట్లు నడిపిరి:— నూతన ఢిల్లీనగర నిర్మాణ మిదివరకే చాలవరకు సాగింపబడెను. సంగ్రామములన ఆలస్యము సంభవించినను ఇంత అభివృద్ధి జరుగుట ప్రశంసనీయము. ప్రస్తుతము ప్రస్తుతము పరిణామావస్థయందు కొన్ని లోపములు గన్పించుచుండుట ప్రతి విషయమునందును సహజమే. ఢిల్లీనగర నిర్మాణము ప్రజారంజకముగ లేదని కొందర నెదరు. కాని ఇంతకంటె మంచి ప్రదేశమును వారు మాపింపజాలక పోయిరి. ఢిల్లీ నగరమందలి వేడిగాడ్పుల బాధ యటుంచి, సంవత్సరమునందు చాలనెలలు చల్లనిద్రదేశములకు జనకుండ రాష్ట్రీయ వృద్ధుల తమరాజధానులయందే యుండుటకు తగిన ప్రదేశములు గలనాయని ప్రస్తుతం ఢిల్లీకంటె అనుగుణమైన మరియొక పట్టణము లేదని మీర్లుగారు దెలిపిరి. సంగ్రామములవారక భలు హెచ్చుటచేరిన మరీ ఇతర కారణములచేతను కాసనసభల నిర్మాణముచేతను నూతననగర నిర్మాణమున కంచనాజేయబడిన మొత్తముకంటె వ్యయ మధిక

మంబున విషయము సత్యమేకాని కాసనసభల నిర్మాణమునకు ఢిల్లీయందైన వ్యయముకంటె, కలకత్తాయందు స్థలమును గాను టకే 500000 సవరను ంధికముగ వ్యయమగును.

భారతకాసనసభవారు ఇందుల కనువ్యయమును వెంటనే గ్రాంటుజేసిరి. ఇంతవరకు నిర్మించిన నగరమును వదిలివేసి నూతన నగరమును నిర్మింపవలెనని బాధ్యతగల యెట్టినిమగ్నకుడును నుడువజూడదు. అంతియ గాక ఈనగరమునకు చక్రవర్తిగారు శంకస్థాపన మొనర్చిరి.

ఒక సవరణ

26-4-22 తేదీ బుధవారమున ప్రకటింపబడిన తమదిన ప్రత్యేయందు మూడవపేజీలో స్వకీయ విలేఖినుండి వచ్చిన వార్తలని సర్వాధికారము అను భిక్తిక్రింద ప్రకటింపబడిన వార్తలను నేను చదివితిని. అందు 'కోడేరు'కేను అను ఉపశ్రిక్తిక్రింద 'కేసులో' విడిచివెట్టబడిన 18 గురు ముద్దాయిలలోను వేరువరం కాపురస్తులు ఆచంట శివరామయ్య గారి కరనియు తాలూకా సభలలో వారికి ప్రాముఖ్యులనియు, ప్రకటింబడినది. సదరు కేసులో వేరువరం కాపురస్తులు శివరామయ్య యనుపేరు గల వారు వేరుయింటిపేరు గలవారు మరొకరు గలవారు సత్యమయిన గావచ్చును. కాని యా శివరామయ్యగారు నేను కాను. —(ఆ. శివరామయ్య)!

కొచ్చినసంస్థానములో వాడయ్యగ్రామమునందు ఈజవా సంఘసభయొకటి జరిగెను. (ఈజవాలనగా పంచములతెగ) పూర్వము తిరువాన్కూరు కాసనసభాసభ్యులుగ నుండిన యస్. కుమాకొత్తారెగారు సభాధ్యక్షుల మహిమిరి. ఈజవాలను దేవాలయములలోనికి రానిచ్చుట, కల్లును చెట్లనుండితీయుటను మాని వేయుట, తాలూకా సమాజమును స్థాపించుట మున్నగు విషయములగురించి తీర్మానములు చేయబడెను. సభ ముగిసినపిమ్మట టి. కె. మాధవం, కె. ఆయ్యప్పం, కె. కె. మాధవం, స్వామినర్సయ్యగారలు ఇంకొందరితో గూడ రాజమార్గమున నడచుచు సేద్యంపబడిన అవరణమును ప్రవేశించి, సోటీసులకు ప్రతిహేళముగ దేవాలయముచుట్టు తిరిగిరి.

గుంటూరు సబు కోర్టులో

O. S. No 118/21.

వాది: చెరుకూరి పేరయ్య.

ప్రతివాదులు: వెచ్చా లక్ష్మీనరసింహ్యం వగైరా. ఈ వై నెంబరు దావాలో కోర్టువారి ఉత్తరువు ప్రకారము ప్రతివాదుల తాలూకా సత్తెనపల్లిలో యున్న జిల్లా ఫాక్టరీ 16-5-1922 తేదీ లగాయతు 15-5-1923 తేదీవరకు ఒక సంవత్సరము పని చేసుకొనుటకు కవులుకు యిచ్చుటకు 14-5-1922 తేదీ ఉదయము 7 గంటలనుంచి 10 గంటలవరకు మధ్యాహ్నము 3 గంటలనుంచి 6-30 గంటలవరకు గుంటూరు బజారులో దూది కొట్టవద్ద వేలంపాట జరుగును. వేలపు మరత్తులను తెలియగోరువారు మాకు వ్రాసిగాని మావద్దకు స్వయముగా వచ్చి గాని తెలుసుకోవచ్చును. (84)

గుంటూరు } బి. వి. ఎస్. అవధాని, 6-5-22 } సీనరు.

The Y. M. H. Club Cocanada. శ్రీ యువజనానందసంఘము కాకినాడవారు బెజవాడలో శ్రీమైలవరం చాలభారతీసంఘమువారి హాలులో 13-5-22 శనివారమునంచి నాటకములు ప్రదర్శించి 13-5-22 శనివారము కృష్ణ లీల త్రురు. 15-5-22 సోమవారము ధ్రువవిజయము పురుషులకు: చూపు 3, 2, 1, 0-8-0 టికెట్లు: శ్రీలకు: ,, 2, 1, 0-8-0 సా. శేషగిరిరావు, కార్యదర్శి. (86)

పరాసు ప్రజలకు సందేశము

(అనటిల్లి ప్రాంతముగాను)

అనటిల్లి ప్రాంతముగాను "కేవల" అను పత్రికయందు ప్రచురించినది:—సంగ్రామ మంతరించెను. కాని సంగ్రామోత్సాహము మాత్రము అంతరింపలేదు. ప్రభుత్వమువారు తమ వ్యవహారములందీయు దేశముతోడనే ప్రకటించుచుండిరి. 1918 సం॥ నుండియు గల మనరాజకీయవిధానమునం దెట్టి మార్పులును గన్పించుటలేదు. పరాసు అధికారమును స్థాపింపవలెనను నుద్దేశము లింకను మనలో గలవు. ఇందువలననే మన విదేశాంగ వ్యవహారములు గాఢమేధుములచే నావరింపబడి తెన్ను దెలియకయుండెను. ఈ విషయమును పరిశీలనాద్యప్రతితో జూచి వారలకు కనువిచారమును గల్గించుచుండెను. కాని ఇట్టి వారి సంఖ్య చాల యల్పము. దేశమంతయు గ్రడ్డివారివలె నీవిధాన మెట్టిదగుచున్నదినిబోలిన పట్టు బోవుచుండిరి. ఇందువలన గల్గి అశాంతియు లెక్కలేనిది యెరుపు.

శత్రువులు మన దేశమునందు చాలభాగ మక్రమించి భారసంగ్రామమును జరుపుచుండిన సమయమునందువలననే ఇప్పుడును గొప్పపత్రికా ప్రతినిధులు ప్రతిదినమును అధికారవర్తకులని అడిగియున్న జరుగుచున్న వ్యవహారములను గమనించి ప్రకటించుచుండుదురు. విదేశాంగవ్యవహారము చాలబరుసాగు ప్రభుత్వమువారి పశుబల విధానమును బలపరుపకయో, సువంపకయో కాని ఇచ్చనచ్చిన చొప్పున బోనిచ్చుచుండిరి. ఈపశుబల మెక్కికొక్కప్పుడే తెలియజేసినచో మనము గనియంతిమి ఒక పుడు ప్రభుత్వమువారు దుష్టలకును పశుబలముచే నున్నట్లు మన సుదేశమును సోపియట్లుచే ప్రదర్శించుచుండగా గాంచియుంటిమి. కాని ఈపశుబలమే లక్షనైతికబలప్రదర్శనము వలన మిత్రమండలి నంతయు నెట్లెక్కలలము గావించుచుండెనో మనము గాంచి నిన్నులు మగుచుంటిమి. ఎంత అవివేకము ఎట్టి అంధత్వ?

అజేయమగు ప్రకృతి స్వభావమునకు వ్యతిరేకముగ నుపయోగింపబడినపుడు పశుబల మెక్కికొక్కప్పుడే తెలియజేయుట వలననే మనము గాంచి నిన్నులు మగుచుంటిమి. ఎంత అవివేకము ఎట్టి అంధత్వ? అజేయమగు ప్రకృతి స్వభావమునకు వ్యతిరేకముగ నుపయోగింపబడినపుడు పశుబల మెక్కికొక్కప్పుడే తెలియజేయుట వలననే మనము గాంచి నిన్నులు మగుచుంటిమి. ఎంత అవివేకము ఎట్టి అంధత్వ?

వివిధభాషలును భేదంప శిక్షలుగాని సంబంధములచే గట్టువడియున్నట్టియు అన్ని భాషల క్రితనాశములందును ఒకే విధమగు నుత్సాహము వ్యాపించుచున్నట్టియు ఈకాలమున; మనము ఖైలిసికొనకున్నను అడ్డంకులను, పరస్పరానుమానములును, పరస్పర భేదములును; ఉన్నప్పటికిని ఒకేమాదిరి నాగరికత వలన జరిగిపోయియున్నందున ప్రజాస్వామ్యముల దాదాపు సమానమగు యేర్పడిన ఈకాలమున; ధైర్యమున అంతరాతీయసంగ్రామము లంతరించి అంతఃకలహములు మాత్రమే యున్న ఈకాలమున; సంగ్రామమునందు విజయములను పరాజితులను భేదము లేకయే సమాదిగియున్న యీకాలముననే మనమందఁకమును కలసి ఈశిక్షలను బాగుజేయుదము. వీలయినయెడ మనకందఁగను సామ్రాజ్యము లోపములను గూర్చి కలపోయుదము. ఇంతవరకును శాంతి యెట్లు గావించుకొనగలెనో మనకు తెలియలేదు. ఇది కష్టమైనను ఆశక్తికలమైన విద్య మన కెంత యావశ్యమో ఇది ఇతిబలమగునాడ నంత యావశ్యకమే. ఇంకొకటిగాను ప్రజలు న్యాయమైతియు, సాధారణమైతియు కొన్ని త్యాగములను గావించుటను. మన మీవిద్యనభ్యసించుట వలనము. ఈము యోజనను తిరిగి గావించవలెను. మనజీవితము నానై నాధారపడియున్నది.

సంగ్రామోద్రేకము నశించుగాక! అవును. మనము తగునష్టపరిహారముల నడిగి త్రవ్వకొనవలెను. ఇది సాధారణన్యాయము. కాని మనము సంగ్రామావేగముచే పగదీర్చుకొను, దలంపున, ప్రపంచమందన్ని దేశముల కొకాగారముల వేదకదెచ్చినను సరిపోజాలని అధికమొత్తముల నొక్క ప్రభుత్వమును దెచ్చుచి యుండుదు.

దేశంపకదు. మరచిపోదు అని నేను నాదేశయులను గోరుటలేదు. ఇట్టి నిరపయోగమగు కోరికను గోరుటకు నేను

మానవస్వభావము నెరుగనివాడను గాను. "మితముగ నుండుడు, శాంతముగ నుండుడు" అని మాత్రము నేను గోరుచున్నాను. పశుబలమెవరిచే నుపయోగింపబడెనో వారిన్ని నీ ఉపయోగించినవారినిగూడ నది సమానముగనే నాశన మొనర్చును. ఇట్టి శక్తి నుపాసించుటకు.

పరాసు ప్రజలారా! భూమిమీదను సముద్రముమీదను ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యాధికారమును సంపాదించు నెత్నింపబడు పరదేశముల వశపరుచుకొనుటకును, విజయముల సంపాదించుటకును కాంక్షింపకుడు. ఇంగ్లండువలె నాస్వత్ర్యపదవి నంద నభిలషింపకుడు. అది యభిలషింపదగిన సదవిగాదు. మనము మితముగ నుండవలెను మనజీవితము దానివై నాధారపడి యుండును.

మన వైభవోన్మేషము తగ్గించుకొనవలెను. మనవైక నేనాపరిమితిని తగ్గింపవలెను. మన మేనర్థమగు అపారవ్యయములు తగ్గించుకొనుట త్యాగవశ్యకము.

అన్ని దేశములు కష్టపారాధి యందు మునిగి జేలుచున్న పరాసు వారికష్టములన్నిటికంటెను తక్కువ. అంగ్లకార్యకలకువలె మనకు పనిలేక కష్టపడు నపునములేదు. మన చిన్న మిరాసీదార్లు అసౌఖ్యముగా నున్నను యుద్ధకాలమున వారు గణించిన ధనము విశేషముగ గలదు. మాయాసలభ్యమైనను అదృశ్యములుగా మచ్చును.

ఈదినమును సహించ మచ్చును- కాని, కేసో! మనకు దృశ్యము గాకుండనే దుఃఖములు మనల నావరించియున్నవి. ఇది చాలదేశముల నాకమించియున్నది. ప్రతిదినము అధికమగు చున్నది. అది మనలను సమీపించి నవలను దనముగ ముచి వేయన వుంది. కానిని తప్పించుకొనవలె. నన్ని ఒక్కమేమార్గము గలదు. శాంతి, నిజమైనశాంతి. అడంపరులగు సంయోధంబడికలందును, కాగితములపైను గాన్పించు శాంతిగాదు. హృదయమధ్యములనుండి జనించ శాంతి! యూరపును తిరిగి నిర్మించు శాంతి!

మనము కీర్తి నభిలషించునెడల; ప్రపంచములో నగజాతిగ నుండుట కభిషించుటనెడల; న్యాయముచే నాస్థాన మాక్రమింపుడు, వివేకముచే నాస్థాన మాక్రమింపుడు; ఏదీసాధ్యమో ఏదీ మంచిదో దెలిసికొని అట్టిపద వివాక్రమింపుడు. మానవజాతి నంతను శాంతిదృష్టితో నవలొకించి ఆస్థానము నాకమింపుడు. గొయిత గారి నుభాషితులను ననుసరించి విరోధాపొంద నత్తు త్రాలవరమెలంగుడు.

కా. కామ్రేగారి పర్యటనము

సిమ్లా మే 6:—గత వేసవిలో అంగ్లరాజ్యము, అధినివేశములు, భారతదేశముల ప్రతినిధులు, ప్రధానమంత్రుల వధులందఁక నగరములో సమావేశమయ్యెను. కనడా, న్యూజిలాండు, ఆస్ట్రేలియా రాజ్యములలో భారతీయులకు పౌరసత్వపురావృత్తుల నిప్పించుటకు భారతీయులు కొంద రాదేశములకు రాయబారులు వెళ్లవలసినదని అచ్చుల అంగీకరింపబడెను. అదేశముల ప్రభుత్వములందును సమ్మతించుగా, భారతశాసనసభ ఆదాయబోధు వ్యయమును గ్రాంట్ చేసెను. ఈప్రయాణమునకు తగిన ఏర్పాట్లన్నియు చేయబడినవి. రైటుఅ చిల్ బి. యస్. క్రినివాస కామ్రేగారు, వారికార్యదర్శి యగు జి. యస్. బాబ్బాయి వి. సి. యస్ గారు అధినివేశములలో తగిన చుర్యాదలతో సత్కరించబడుదు రని యాధికార వర్తమానములు వచ్చినవి. అధినివేశములందు నివసించుచున్న భారతీయుల కచ్చటి పార్లమెంటు ని పోటు నిప్పించుట యే ఈ రాయబారము యొక్క ముఖ్యోద్దేశము భారతీయుల కచ్చటనున్న ఇతరకష్టనిష్ఠ్యములను. గురించి వీరా ప్రభుత్వములతో చర్చించెదరు. యుద్ధము ముగిసినపిమ్మట ఆంగ్లేయుల కియ్యబడిన రాజ్యములలో భారతీయాలస్థితి, అధినివేశములకు వలసవచ్చెను భారతీయులకు సంబంధించిన శాసనములు సామ్రాజ్యతంత్రులైన తంతివార్తలలో భారతీయులను జేర్చుకొనుట, వలసదేశముల విశ్వవిద్యాలయములలో భారతీయులను జేర్చుకొనుట మున్నగు విషయములను గురించి వీరు అధినివేశరాజ్యములలో చర్చించెదరు. మే 22 వతేదీని కామ్రేగారు కొలంబో నుండి ఆస్ట్రేలియాకు బయలుదేరెదరు. ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలాండు కనడాదేశములకు మనసు వెళ్లి వీరు అంగ్లదేశము మీదుగ తిరిగి భారతదేశము చేరుదురు.

వర్లందు స్థితి

మే 5:—సమాధానము కుదుర్చుటకు నియమించ బడిన సంఘమువారు నివేదికను నికను తయారు చేయలేదు గాన బుధవారము వరకు డెయిలు ఈరాను సభ ఆపివేయబడెను. అంతవరకు తాత్కాలికసంధి ఆములలోనే యుండును.

అకాలీల ఉద్యమము

పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటనము

అనేకమందిని అరెస్టు చేయుటకు వారములు

లాహోరు, మే 6—ఒక అసామాన్యపు గతెటులా పంజాబు ప్రభుత్వమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నాను

"ప్రభుత్వమువారిట్టివల నిర్బంధవిధానము నవల బించి యెట్లు, నిష్కానముగ ప్రభుత్వాధికారు లింకె యెడలి అరెస్టుజేసిని వారిని అతిక్రూరముగ హింసించుచున్నట్లును ప్రజలలో దురభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవి. సిక్కులు తమ వతసంస్కారములకు యత్నించుచున్నట్లు ప్రభుత్వమువారు హిం చి అమృతసంస్కారదలి కాన్పా శాశాలమీన తమ అధికారమును వదిలివేసిరి. గురు నానక్ సంస్కారము విషయమై ప్రభుత్వమువారిట్టికేటల పరిహాసమున కొక ప్రత్యేకకొత్తము నియుము...ట కొకవిల్లును తి గాను చేసిరి. శాసనసభయందలి సిక్కుభ్యుల యిల్లులో కొన్ని మార్పులు చేసి, అంగీకరించిరి. గురుద్వారముల సంబంధములలో నత్యు చేయబడిననా రందరు వదలివెట్టుడిరి ఇట్లు చేసినను అతివాదులు కొందరు ప్రభుత్వ వివాదములకు దీలతో పుచ్చే యుచున్నవారితో గలసి యందో శివసంఘ ప్రారంభించిరి. ఫిబ్రవరీ ప్రారంభము కొన్ని సిక్కు గ్రామములలోని అకాలీలు ఇతియంతో చెరి విప్లవకరమగు ఉద్యమమును మొదలుపెట్టిరి. అకాలీసంఘములు అనేకము అయ్యెను. ఈ సంఘములు కాననగర్లముగ ప్రవర్తించుచు, రాజధాని పోరులను నిర్బంధింపసాగిరి. ప్రభుత్వాధికారులను బెడరించుచుండిరి. వారిస్వంత ప్రభుత్వమును స్థాపించెద మనిరి. అరాచకమును వృద్ధిచేయుటకు ప్రజలప్రయత్నములను చేసి, అధికారులయందు నిరక్షమమును నెలకొల్పిరి. పోలీసు స్టేషనులను, ఇతరప్రభుత్వ మందిములను వశపఱచుకొ నెద మని బెడరించిరి. సహాయనిరాకణపు యంతాయతీలు. అతిక్రూరముగ శిక్షలను విధించుచుండెను. అకాలీలు సమాహములుగ జేరి యిల్లలో టిక్కెట్లు లేకుండ ప్రయాణము చేయుసాగిరి. ఫిబ్రవరి అఖిలలోపల నైన్యమును వదలివెట్టునెడల వారి స్త్రీలను యె పెట్టెదమని నైనికులను భయపెట్టిరి. అకాలీలు మొత్తము మీద 25 00 మంది ఇట్లు చేయుచు అనేకులు క్రిమినలు కేసులలో పట్టబడిరి. వారిచర్యలఫలితముగ ప్రజలకు నరక్షణము దుర్లభమయ్యెను. గొప్ప కేరముల సంఖ్య అనుదినము హెచ్చు ముండెను. అకాలీలు ఆయుధపాణులై స్వేచ్ఛగ దిగుచు బాటసారులను భయ పెట్టుచు ప్రభుత్వమును, లక్ష్య పెట్టుట మానిరి. అందు వలన మాన్సి 20-వ తేదీ నుండి ఏప్రిలు 20-వ తేదీవరకు సుమారు 1000 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. లైసెన్సులేకుండ ఆయుధములు చేయుదు ముండి కర్మాగారములు కొన్ని పోలీసులచే పరిశోధింపబడెను. ప్రభుత్వమువారి చర్యలవలన ఫలితము గలిగెను. అకాలీలంత క్రూరత్వమును గనుజుచుటలేదు. ఆయుధపాణులైన సమాహములన్ని బాటలలో విరాఘాటముగ దిగుచుటలేదు. తాత్కాలిక ప్రజను భయపెట్టుటకుండ నిలిచిపోయినది. సామాన్యపరిస్థితు లిట్లు మారుటవలన ఏప్రిలు 1-వ తేదీకి ముందటి రాజకీయ కేరములకు ప్రాసిక్యూషన్ చేయవలదని ప్రభుత్వమువారిజ్ఞాపించిరి. ప్రాసిక్యూషన్ కు బలవత్తరణము లన్ని కేసులను నిరూపించుటకు కొందరు కమిషనరులు నియమింపబడినారు. శిక్షింపబడినవారిలో అత్యుచేయని వారివిషయమై ఒకపై కొద్దజుడి విచారించి శిక్షితులను తగ్గించవలసిన వారినిగురించి రద్దుచేయవలసిన వారిని గురించి ప్రభుత్వము వారికి వ్రాయును ఇట్టి అరాచకము తిరిగి ప్రారంభింపబడనని ప్రభుత్వము వారి దృఢ విశ్వాసము. ఈ విశ్వాసమున కాకాభంగము కలుగునెడల, శాసన గౌరవమును నె కొల్పుటకును, శాంతిముగ ప్రవర్తించు కొను పోరులకు జర్రన్యము, నిర్బంధములనుండి రక్షించుటకును ప్రభుత్వమువారి వనరమైన చర్యలను దీసికొనెదరు."

నష్టపరిహారములు

జర్మను రిచ్చిప్తానువారు 1922 సంవత్సరము బడ్జెటును గురించి చర్చించిరి. 1922 సం॥ నందు జర్మనులు 226 మిలియన్ల నష్టపరిహారముల చెల్లించవలె నని నష్టపరిహారసంఘమువారు నిర్ణయించిరి. నిర్బంధముగా ప్రజలనుండి అప్పుపుచ్చుకొనినయెడల 70 మిలియన్లు రావచ్చునని అంచనా వేయబడెను. ఇంకను 136 మిలియన్లు ఋణము చేయుండును. ఈవత్సరము మొత్తము 162 మిలియన్లు యెటు గలిగెను. ఇట్టి సమయమున బ్యాంకింగ్స్టాను అప్పువేయుటకంటె గత్యం లేదు లేదు.

వివరము

(స్వరీయ విశేషం)

మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలునకు.

మే 7:—ది 6-5-22 తేదీన మా మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలు వారి సభ సాయంకాలము 6 గంటలకు మ్యునిసిపల్ భవనమున జరిగినది. ఈ సభకు అధ్యక్షులుగు బడేటి వెంకట్రామయ్య నాయుడిగారిలో గూడ పదిమంది కౌన్సిలర్లు మాత్రమే వచ్చియుండిరి. సి. యం. యస్. హైస్కూలును మ్యునిసిపల్ మేనేజ్ మెంటులోనికి తీసికొనవలయుననియెడి తీర్మానమే! యందుచేర్చింపబడిన వానిలోనికల్లు ముఖ్యమైన తీర్మానము. అల్ప సంఖ్యాకులుగల నిట్టియాటింగునందు తీసి విమర్శించుట సమంజసముగ నుండవలసి చెప్పుచు ముందు మీటింగుకు మార్పు వలసినదని హెచ్. వి. జోగయ్యశత్రుగారు తెలిపిరి. కాని యామోషునకు నుపపాదించుటకు చేర్చిన గారనుమతింప నందున యియ్యది నిశ్చయపరచబడినది. తదుపరి చెర్చిన గారు కార్యక్రమమునకు ప్రకరించి, మనము నలుమదివేల రూప్యముల నొసంగినవో సదరు హైస్కూలు తాముకు బిల్డింగులు, స్వంతస్థలము, వాటి పద్ద అద్దెలను స్థలము, సామానులు, అపరేటును, భాండా గారము, నివాస గృహము యిత్యదు లన్నియు లభింపగలవనియు, దీనిని మనము మొత్తముగా చెల్లింపక వాయిదాల పద్ధతిని చెల్లింపవచ్చు ననియు, వెనుక బెజవాడ మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారు గూడ మిషన్ హైస్కూలును తీసికొని నపుడు వాయిదాల పద్ధతినే చెల్లించి యుండినయు, కొంతభవనము చందాల రూపమున మనము వనూలు చేసి నచో, మిగతా తీసికొని జిల్లా శోర్డు వారు గవర్నమెంటువారు మనకు సహాయము చేతురనియు, మార్చి-ట్టు నిమిత్తమై గవర్నమెంటువా రొసంగి మనవద్ద నిలవయున్న రమారమి రు 40,000 ల గ్రాంటును తాము తీయు సంస్థాపన మండుపయోగింప కూడదను కారణమున తిరిగి వాధనుచేయుదని గవర్నమెంటు వారు కోరుతున్నందున, లాభము రాని నీ హైస్కూల్ సంస్థాపనకు దాని నుపయోగించుకొన ననుజ్ఞ తెచ్చుకొన వచ్చుననియు, జాతీయ పాఠశాలయొండి యున్నదను కారణమున, అవిద్యయం దిష్టముతేని వందలకొలది బాలురకు విద్యా సౌకర్యము లొసంగ కుండుట ధర్మ విరుద్ధముగ నుండగల దనియు, ఈ కారణముచే నైనను హైస్కూలు స్థాపించుట మ్యునిసిపల్ తీర్మాన విధియనియు; మిషనువారి పాలనములో నష్టము వచ్చినను, మనపాలనములో లైబ్రరీ మేట్టరులు (ప్రెస్టాల్టర్లు (విద్యార్థి వేతనములు) ఉండరు గావున నష్టము లేకుండ నడుపవచ్చుననియు, వాదముకొరకు నష్టము వచ్చునని ఒప్పుకొనినను విద్యా సౌకర్యము లేర్పరచుట మ్యునిసిపాలిటీ విధి గనుక, యామోషు నష్టమును భరించుటలో ధర్మ విరుద్ధమేమియులేదనియు, నేనేమో ఎక్కువ ఇంటిరెన్టుతీసికొని దీని పాలనాధి కారమును నాచేతులలోనే విగించుకొనియుండునని మీలో చాలమందికి అనుమానముగ నున్నట్లు వినుచున్నాను గాన, ఆయనమానము కావల రహితమని తమకు చెప్పుటకై నే నెన్నడు నట్టి యధికారమును తీగవట్టుకొననన్నీ, ఎడ్యూకేషను బోర్డును నేర్పాటుచేసి దీని పాలనాధికారమును దానికి విడతుననిన్నీ తమకు నివేదించుకొను మంటిననియు, యిమ్మార్లు తెరువబడునాటికి మనయిమ్మార్లు సిద్ధముగ నుండకపోయినచో ప్రయోజనము లేదనియు, యాస్వస్థ్యకాలములో డైరెక్టరు ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్స్ట్రక్షన్ గారిలోను, జిల్లా బోర్డువారిలోను, గవర్నమెంటు వారిలోను, మిషనువారిలోను, పిల్లల యజమానులలోను, పబ్లిక్లోను చాలకరస్పాండ్సు వర్కెరాలు జరిపి సర్వము సిద్ధముచేయకలసి యున్నందున యావిషయము “ఎమర్జెంటు”గ కలంపడవలసి యుండుననియు మొదలుగా గల విషయము లనేకములందెలిపి, తమ తీర్మానము నామోదింప కోరిరి. మొదలవు తిమ్మయ్య, నరాల వేంకట్రామగారు దీనిని బలపరచిరి. హెచ్. వి. జోగయ్యగారు తీసికొని ప్రతికూలముగ మాట్లాడుచు చేర్చిన గారి యజనాస్వాసము నంతను ఖండించి మ్యునిసిపాలిటీ మిషను యిమ్మార్లును తీసికొన కూడదని సిద్ధాంతీకరించిరి. అంతట ఓటుకు పెట్టుబడి బేటటు ఎత్తబడియెను. జోగయ్య శత్రుగారు బహిరంగముగ ఓటుచేయవలయునని కోరిగిని చేర్చిన గారు సమర్థింపలేదు. ఇరువురు వ్యతిరేకము గను, ఒకరు తలస్థముగను, మిగిలినవారు అనుకూలముగను సమర్థు లొసంగిరి. ఇవిధముగ హైస్కూలు తీసికొన వలయుననియెడి తీర్మాన మంగీకృతమైనది. సహాయ నిరాకరణవాద సోదరులును, అందును పట్టుబడిగల వైశ్యులును, యీ హై

స్కూల్ను తీసికొన కూడదని ఒక మహజరు తయారుచేసి, మీటింగుకు పూర్వము చేర్చుటగారికి నందించిరి. దానివారు గమనించికో తేదీ తెలియదుగాని, కౌన్సిలువారి యెదుటకు మాత్రము దాని ప్రకటనరావేదు. అందు సంతకములంజేసిన వారనేకులు మీటింగునకు హాజరై, వైన తెలిసిన తీర్మాన మామోదింప బడగానే సభనుండి వెడలిపోయిరి. ఈ మీటింగు నకు యితర తక్కువమంది యేల హాజరైరిని తలంచు మండ మునునూరి కొండయ్యకాశ్రమిగారికి మీటింగు నోటీసే అంద తేజుబడలేదని తెలియకచ్చినది.

నిర్బంధ విధానము

ఇదివరలో శ్రీయుత కందుల శత్రునారాయణశ్రేష్ఠిగారు బహిరంగసభలో నుపన్యసింపుచు చేర్చిన గారు కుంటివాండ్ర సమారాధనకు, కుళాయిని కట్టివేసి నీరులేకుండ జేసెననియు, అందువల్ల నూతులలోని ఉప్పునీటిని తోడిపోసి సమారాధనను నెగ్గించితిమనియు తెలిపిరిని యీ ప్రతికూలములను తెలిపి యుంటిమి. సదరు ఉపన్యాసమును పురస్కరించుకొని, చేర్చిన గారిని యుక్తేక పూరితములగు వాక్యములంబలికి ప్రజల నెప్పుడికి భంగకరముగ ప్రవర్తించిరిని పోలీసువారు కేసుబెట్టిరి. శ్రీ. ప్రా. కొడ్డు 112 పెక్కును ననుసరించి ఏల రు 500 లకు జామీను పుత్రమును, యీమొత్తముగల మరిరెండు క్యూరీటీ లను నీవద్ద తీసుకొనరావో సమాధానము చెప్పుదని సదరు శత్రు నారాయణ శ్రేష్ఠిగారికి నోటీసు వచ్చినది. ఈకేసు ది 5-5-22 తేదీన ఏలూరులో డివిజన్ మేజిస్ట్రేటు విజయవారి వెంకన్న పంతులుగారి యెదుట విచారింపబడినది. ప్రాసిక్యూషను పక్ష మున పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ పి. జగన్నాధరావుగారున్ను, కంట్రాక్టరు జయరామస్వామి వారి గుమాస్తా నుబ్బారావు గారున్ను ఏలూరు పిర్కా రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరు డి. నూరన్న పంతులుగారును సాక్ష్యమిచ్చుచు చేర్చిన గారిని డయర్ అనియె ననియు, దొంగన కొట్టునటుల కొట్టడనియె ననియు తెలిపి, మొత్తమీద ముద్దాయి యుపన్యాసము తమకు ఉండేకము కలిగించిన దనిరి. ముద్దాయి పక్షమున శ్రీయుత భానుమూర్తి డి. ఎ. వి. యల్. గారు క్రానుపరీక్ష జేసిరి. ఆంతరము గ. ద్దాయి తాను నేరస్తుడను కానని తెలిపినందున, డిఫెన్సు విచారిణి కై 9-5-22 తేదీన వాయిదా వేయబడినది.

కావలెను

తాడిపత్రి పురపాలన సంఘమునకు చేరిన వైద్యాలయమునకు, యోగ్యతాపత్రములు వహించి నట్టియు అనుభవము కలిగినట్టియు ఒక మంత్రసాని కావలెను. యోగ్యతలను అనుసరించి వేతనము లివ్వబడును. (5d) ఎం. బి. కొండప్ప, (79) చేర్చిన డెలిగేటు.

FOR SALE.
FACTORY AND HOUSE (upstair)
AT BEZWADA.

స్థిరాస్థి విక్రయము నోటీసు.

బెజవాడలో మశీదువీధిని మాకు వుండుకొని యిదివరకు మల్లాది కృష్ణయ్య వగైరాలకు అద్దెకు యవ్వబడిన స్థాక్టోరి బిల్డింగున్ను నివేత్తస్థలము వగైరాలున్ను

(2) బెజవాడ శివాలయమువీధిని మాకువుండి ప్రస్తుతం లింగం నాగభూషణగారికి అద్దెకు యివ్వ బడిన మేడయిల్లున్ను నివేత్తస్థలమున్ను విక్రయించ బడును. వివరములు కావలసినవారు మాకు వ్రాసి నచో బడయగలరు. (80)

కాకినాడ } వై. జగన్నాధంగారి కుమారుడు }
22-4-1922. } రుదు వెంకటరమణమూర్తి.
M. B. C. H. B. (Edin)

ఆంధ్రనాటక పరీక్షా ఫలితములు

బెజవాడ శ్రీ మారుతీ మోతేహాలులో చింతామణి పరీక్షానాటకములకు వచ్చిన యోధులంపె నీలవారును, జయప్రదముగా నాటకములు ప్రదర్శించిరి. పరీక్షాధికారులు.

- 1. ముత్తరాజు నుబ్బారావు పంతులుగారు యం. ఏ. యల్. టి. 2. శ్రీపాద కామేశ్వరరావు పంతులుగారు యం. ఏ. యల్. టి. 3. గోపేటి లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు. వి. ఏ. వి. యల్. 4. జిడ్డు లింగయ్యపంతులుగారు వి. ఏ. వి. యల్. 5. బుద్ధి రాజు వీరభద్రరావు పంతులుగారు, 6. మహాకవి కాళ్లకూరు నారాయణరావు పంతులుగారు.

గంధకర్త

పరీక్షాఫలితముల ననుసరించి యీ దిగువ నుదహరింప బడినవారిని బంగారు పతకములును, రజిత సరస్వతీ విగ్రహమును నొసంగబడును.

- 1. శిల్పముగ గుడు మ|| యడవల్లి కనకసుంద రావు గారు. రామామోహిణి థియేటరు బందరు.
- 2. చింతామణి. డి. జగన్నాథపంతులుగారు కాకినాడ శ్రీ కృష్ణవిలాససభ.
- 3. శ్రీహరి—పెమ్మిరాజు రామారావుగారు కేసరి థియేటరు రాజమండ్రి.
- 4. శ్రీ కృష్ణకు—వెద్దాడ అప్పారావుగారు—కేసరి థియేటరు.
- 5. నుబ్బకెట్టి—కుందా పిచ్చయ్యగారు—బెజవాడ యె మెత్తూరు.
- 6. భవానిశంకరుడు — వేమూరు రామారావుగారు బెజవాడ యె మెత్తూరు.
- 7. శామోదరుడు—కొడాలి శత్రునారాయణగారు—రామామోహిణి థియేటరు
- 8. రాధ—యందుపల్లి గోవిందరావుగారు రామామోహిణి థియేటరు.
- 9. సమాజమునకు సరస్వతీ విగ్రహము, రామామోహిన్ థియేటరు, బందరు.

మ.రా.—యందు చామోదరునకు నీయుబడు పతకము కమిటీవారి తీర్మానము ననుసరించి యున్నది.

పతకముల గడించినవారిందరను బందరు శ్రీరామామోహిన్ థియేటరువారిలో కేర్పి యొకనాటకము ప్రదర్శింప బడి యందు పాత్రతోపిక్కు ముసంగబడును. యిది యోకోజు జరుగబోవునది కొలదికాలములో నిర్ణయింపబడును. అందుకు సమాజముల వారందరు దయచేయ ప్రార్థితులు.

మోతే నారాయణరావు,
జమిందారు, నైసుప్రసిద్ధులు యోధులు.
కొచ్చనకోట నూర్యపకాశరావు, సెక్రటరీ.

నోటీసు

నెల్లూరు జిల్లా కొద్దువారు 12-4-22 తేదీన జారీచేసిన ఉత్తర్వు ననుసరించి వెంకటగిరిలోనుండు పూర్ హౌస్ బ్రష్టు బ్రష్టీలు నెల్లూరు జిల్లా రావుల తాలూకాలో నుండు కల చేడు గ్రామయొక్క గుత్తను అందులోనుండు అధికపు గనులు గుత్తను ప్రత్యేకముగా 1922 సం॥రం జూన్ నెలి 26వ తేదీ సోమవారమునాడు వెంకటగిరిలో బహిరంగ ఏలముచేసి విక్రయించెదరు.

వివరములు తెలియగోరువారు బ్రష్టీలకువ్రాసిన బడయ గలరు.

బ్రష్టీల ఉత్తరువు ననుసరించి
వి. శ్రీనివాసాచార్యులు,
(77) ఆసిస్టెంటు దివాన్ ఇక్ చార్జి
వెంకటగిరి సమస్థానము. 5-5-1922.

ది ఇన్ డెవెన్ డెంటు
ట్రేడింగు కంపెనీ

75-భోర్టువీధి, బొంబాయి.
మాది, నూలు, బంగారము, వెండి, కాయభాస్యములు మున్నగువాటిలో వ్యాపారము నడపుటకు కమిషను పుచ్చుకొని ప్రతిజాగాలోను అమ్మకము చేయునట్టియు కొనునట్టియు ఏజెంటు కావలెను. వివరములకు జాబు వ్రాయవలెను. (57)

వెంట్రుకలే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుశ్చైతన్యమై ఊడి రాకముననే త్వరపడుదు.

అంతవరకు రాలిపోవును.

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుదు.

ఇది రిజెస్టర్ చేయబడినది.

వెంట్రుకల కట్టి రోగ మున్నును, రో మాంద్య మున్నును, యిది దివ్యవృక్షము.

వెంట్రుకలు చిట్టచు గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమున గల్గి పట్టు వలె నుండి మెత్తయి చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించుచుండుము.

వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుదు.

కామినీయా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన జేయును.

వల బుడ్డి 1-కి 2-కి రూపాయ. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వొట్టలను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లక్ష్యముగా రిజిస్టర్ చేయబడినది, నరకు లక్ష్యముగా రిజిస్టర్ చేయబడినది, తేదీ, సాక్షి యెంతయు:-

ఆంగ్లీయిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్

కెమికల్స్ కంపెనీ,

(126) 155 జమామీన్, బొంబాయి.

అరసూన్ చాంపియన్ షిప్ బాడ్ మిన్ టన్ బంతులు

అకారము, గుణము, చాలకాలమువరకు బాగుగా నుండుట మున్నగువాటికి పూచీగా నుండుము

కె. ఎం. టి. అరసూన్, 77, సింగనకెట్టి వీధి, చింతాడ్రపేట, మదరాసు.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యము

చింతాడ్రపేట - రసాయన ప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యము బలము నిచ్చును. కాస్తా చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యమును మహావృక్షమున నర్జితముగాను, క్యాంజర్ నులను ఉండే రోగములను సోగట్టి చాలికి బలము గలిగించును. వ్యాధిగ్రస్తులను బోలెడ బలముగ లింగించును. వాతరక్తము (అనగా మోకాళ్ళ పూసలు, మోకాళ్ళ పూసలు) పుట్టినవచ్చులు, బొట్టలు) బోలెడ బలము.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యము మూత్రములనుండి రోగమును బోలెడ బలముగాను, మూత్రమును కుద్రపరచును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యము కుద్రపరచుచుండే రోగమును బోలెడ బలముగాను గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యము ఊడించినవారలకు పుష్టి

యి. కాలుముచేరి కృశించినవారలకు బలము గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యము మూత్రములను బోలెడ బలముగాను నిచ్చును. బాంబాయి కేరళ పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యము - రసాయనము.

చ్యవన ప్రాశస్త్య లేవ్యము మొదలగు ధర్మము.

10 రూపాయలు కేల రూ. 1.

50 రూపాయలు కేల రూ. 5.

అంతరి. అమ్మివలె వి. పి. ఎం. వి. పి. యం.

చంద్ర అయ్యుచ్చేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

చింతాడ్రపేట మాంటూరోడ్డు మదరాసు.

చింతాడ్రపేట ఉచితముగా పంపబడును.

ముఖ్యగవనిపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును

ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాము.

వై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వ స్వామికల్

పర్వ

ఆయుర్వేద యాషధముల జేయువారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండ్స్ట్రీయల్ ప్రెసిగు కంపెనీ,

చార్జీ విజయ: కాకినాడ.

చింతాడ్రపేట ఉచితముగా పంపబడును.

గుణములేదని నిరూపించు వారికి 116 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును. స్త్రీలకు సంభవించు సమస్త వ్యాధులకు ప్రథమారోగము

అన్ని విధములైన తునుకులు, రక్తపిత్తము, ఋతువుకాక పోవుట, ఋతుకుల, అపసారము (Hysteria) లిమెన్టోస్ వ్యాధిగము, మూర్ఛ, స్త్రీలకు మర్యాదమునందు గలుగు గ్రంథులు మున్నగువానిని తీసివేయవలయును. నిశ్చయముగా నివారణ చేయును. వెల రూ 5-0-0 మాత్రమే, తపాలాఖర్చులు సహా. విజయట్టు కావలయును. భరణకు ముఖ్యము.

సోల్-ప్రొడ్యుటర్, ఆర్.ఎం. రేవేంద్రవర్మలయము, కాకినాడ.

2440

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

చెరక, శుశ్రుత, సుతానుసారమును, అనంత సిద్ధము. గను, నులభ సాధ్యములగు 600 చిత్రములను తెలుపు వైద్యసంగ్రహము. దీనియందు సమస్త వ్యాధులకును, వైద్యుని సహాయమున సమస్త లక్షణములు చేయబడిన లక్ష్యతరచుగాములే గలవు. ప్రతి వారివద్దనుండ దగ్గరది. 1 కి 1-4-0 వి. పి. చార్జీ 0-6-0 ఆయుర్వేదచిత్రక వైద్య, ఆరోగ్య, వస్తుగణ, కార్మిక, నిదాన-చిత్ర మొదలగు విషయములను వ్రాయుచు మౌన సంవికలుగా ప్రకటించబడును. మాదిరి యుచితము. సం. చందా రూ. 2-8-0 వి. పి. 0-4-0 వెంటనే కోరిక చెంబికిని రూ. 2-12-0. వి. పి. చేయబడును. (3851)-2

ఆయుర్వేద గ్రంథముండలి, పెరిడెసి నెల్లూరుజల్లా.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వైద్యకత్తి గల్గి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైది 1-కి రూ. 4-8-0

దేవన కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చులువేరే

వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి ఆదాన్సు పంపవలెను.

వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టయ్య అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ ఆఫీసు: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

BOON TO STUDENTS!! SPERMATORRHOEPILLS

వనాషధిసరస్వరిల్లా

రక్తసీసతను రక్తముయొక్క చరిత్రను పోగొట్టుట యందు శేరిల్లా గాంచినది. ధర 1-10-0

ఇండియా సిలోజనందు ఎప్పటికైనను తపాలాఖర్చు ప్రచితముగా పంపబడును. (2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడి, బొంబాయి

తామర తైలము

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

తామర, తీట, గజ్జికి మంచిది దట్టి 1-కి 0-6-0 మాత్రమే.

అనేకయెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు రాచినతోడనే పోయినదని కేలమంది మాకు వ్రాసియున్నాడు

దీనిని రాచిన మంటయొందెను. చర్మము నలు పెక్కడు అప్పుతొంజము డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

మలయచందనము

గనేరియా అను సెగ్గోగమునకు తుళుము.

పథ్యము లేదు. పిచికారికో పని లేదు. ఎటువు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సెగ్గోగమును మూడు భూతలలో మాన్పును. స్త్రీలకును వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశివృక్షము.

(1251) దట్టి 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

అసహాయోద్యమ సేవ

మహాత్ముని స్నేహితులలో నొకరును 'యంగుండియా' పత్రికా కార్యకర్తలను అగు నొకమహాపురుషుని లేఖ నీక్రింద ప్రచురించుచున్నాము.

'యంగుండియా' పత్రికా సంపాదకులకు:—

శ్రీమార్యా,

1922 మార్చి 30వ తేదీ 'యంగుండియా' పత్రికలో 'నిరాకరణవాదులకు అనుభవీకరించిన నొకవ్యాసము ప్రచురింపబడినదానిని హృదయపూర్వక ఆంగీకారముతోను అమితోత్సాహముతోను జదివితినని, అసహాయోద్యమబోధతో నే నేకీకరింపజాలనని వేసగ చెప్పు నక్కరలేదు. ఏలననగా మనమందఱునును చెడ్డవారమైనను మంచివారమైనను సర్వశ్రేయస్సునకై సహకారముతో బనిచేయువలయు నని వారు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలఁడు. పాశ్చాత్యులు ఇట్టి సంకల్పసమయములందు దైవసహాయమును కోరరని మీరు చెప్పువానితో గూడ నేకీకరింపజాలను. ప్రాచ్యదేశములను, పాశ్చాత్యులైనను క్రైస్తవులు నిత్యమును తమకు సజబంధించింతవఱకు దైవసహాయమునకై ప్రార్థనచేసెదరన్నమాట మీకు తెలియదుగా జూలను. ముఖ్యముగ వారు ఆవిశ్వాసమునాడు సర్వేస్వరుని పూజించుమాట యెరుగరా కాబోలును. అందుచేతనే మీరు చెప్పినమాట సౌమ్యముగలేదు. కానిని సంస్కరింపవలయును. మీసంకల్పము సత్యసంకల్పమైనచో నది ఆపద్ధతిమీదనే నడువవలయును.

మీరు 'ప్రార్థన' ను గూర్చి ఏప్రిల్ 6-వ తేదీనీ వ్రాసిన వ్యాసమునకు మిమ్ము నభినందించెదను. మీరు 'ప్రార్థన' యన నేమియో వ్రుప్రముగ, సులభముగ, నిజాభిప్రాయమును తెల్పితిరి. ఆవ్యాసమున తేజభావలలో భాషాంతరికరించి దేశమంతటను పంచిపెట్టవలయును. ఏ సంకల్పమునను యీవ్యాసముండు దెప్పిన భావానుజ్ఞలముగ నుడి దైవేచ్ఛవై నాధారపడి యుండినది అది తప్పక జనుమంది తీరును.

ఇట్లు తమవిధేయుడు,
(సం) యస్. గెల్లెస్పి.

చెకరంతు గెల్లెస్పి గారు అసహాయోద్యమకర్తలములలో నేమియో పెద్దతప్పు గలదని యుద్దేశపడుచున్నారు. ఆయన సత్యాన్వేషకపరుడు. అందుచే మేము ఏప్రిల్ 20 వ తేదీ యంగుండియా పత్రిక ప్రధాన వ్యాసముగ వ్రాసిన 'ఆచార భ్రష్టత' అను వ్యాసములో 3, 4, 5 పార్వరాలకు జూడవలసినదిగ మేము కోరుతున్నాము. అందు అసహాయోద్యమముయొక్క ముఖ్యంత మొకటి కల్గుచున్నది విశేషపరుపబడినది.

సహకారమే యెవరైనను శ్రేయగర్హితమే యని యీ మిత్రులమానసమునంబునవిధాభిప్రాయములు గల్గినవి. ద్వేషము, పగ, గర్హము మున్నగు దుర్గుణములచే ప్రోత్సాహమునొందక, అసహాయోద్యమము నవలంబించినచో నదియే ప్రత్యేకపక్షితులలో మహాసేవ యనంబడును. రాజకీయాధికారమునకు లోబడి యుండి, కృత్రిమమును, మానవత్వమును, చారిత్రమును దూషితముగానున్నపుడు, ఆవిహింపండి తప్పిదుకొన నరముకమాగ్గుము లేనపుడు, నానాటికి అధోగతిపాలు గానున్నపుడు, దానినండి తప్పించుకొను మార్గము నీకేదైన నీతియున్నచో వేరుపడి సహకారముచేయుక పరిస్థితులు చక్కబడువరకును అటులండవలయును. ఇక్కడగావలసినది యితరులకు సేవజేయుటగాక తనకుదాన సేవజేసికొని రక్షించుకొనవలయును. అవతలి పక్షముతో సహకారము వదిలివేసినపుడు వారికిగూడ లాభముండును. దౌర్జన్యము, దోపిడి జేయుటకు అవకాశములు తేకపోయినపుడు, దుర్జనులను, దోపిడిగాడును నైతికముగ లాభమొందుదురు. అసహకారము జేయు పరస్పరసేవ అట్టిదియే. కాని అసహాయవాదికి మాత్రము, సహకారము జేయకపోవుట గ్రహన నమితలాభము గల్గి నైతికమోక్షము గల్గును. అటుల సహకారము జేయకపోవుటవలన, స్వయముగ నిల్వొనగల్గి యిదికలతో గనవై ధర్మాలించిన అధికారులతో పోరాడకగల్గి యుండును.

ఇట్టి కత్తిని నిరాకరణవాది ఒకరిచేతిక్రింద నున్నపుడు గల్గియుండవలెను. నిరాకరణము జేయుటవలన నైతికాభివృద్ధిని బొందును. ఇదివరలో నేడతముక్రింద నుండెనో అ పక్షముయొక్క ఆగ్రహమునకు గురియగును. ఈ విషయమును మాత్రము నిరాకరణవాది దొంగగ గమనింపవలయును. నిర్బంధము జేసినక రను భావమువలన గాని అది నిజముగ సంభవించినపుడు గాని అన్యైక్యపక్ష లాంగుకుండ నున్నపుడే నైతికలాభ మమితముగ నుండును. మానవాభి అభివృద్ధి జెందిన మార్గమిది గదా?

గాంధీ మహాత్ముని నిరాకరణోద్యమము ప్రపంచమున కంతకును శ్రేయోకాముక మైనది. నిరాకరణవాది యెదిరిపడు ముయొక్క ఆగ్రహముకు జిరించి వారు పెట్టుకట్టుముల నన్నిటిని త్యాగభావముతో నైతికమును ప్రతికారభావము గాని పిరికితనముగాని లేక, నిష్పందించినపుడు కష్టపడుచు, పడుబల ప్రయోగమవచ్చు జ్ఞానము నుపయోగించి, అన్యాయము జేసినపుడు విశ్వాసముగల్గి, తప్పు జేసినపుడు సరియనితలంచి యున్నపుడు నిరాకరణోద్యమము ఆచంద్ర తారారగము మానవాలికెంతయేని నేవజేసినదై పడుబలమునందు విశ్వాసముగ లభగతునకును, అందరకును మేలుజేసినదకును, ఇది యున్నతమార్గము. అటులగాక నిర్బంధ సమయమున నిరాకరణోద్యమముకు దౌర్జన్యముతోడైనచోకళంకము గల్గి అదియే దుశ్చైత్రులకు భావికాలమున నిలయుచును ఇందులకు దౌర్జన్యయుక్తమగు పాశ్చాత్య యుద్ధమును, యిప్పుడు తమ్యాలము ప్రపంచము లో నిల్విన విషయమును పరికింపుడు.

దౌర్జన్య విగహిత నిరాకరణోద్యమమే బాధక బాధితులకు జీవితధర్మము. సహకారముగూడ జీవితధర్మమే. అని సరిమానులకు గాని, గర్హిస్తూతై నైతి జామవారలకును నిస్సహాయులై అభవతనముగలవారలకును పొసగనేరదు. 'మనమందఱును మంచివారమైనను, చెడ్డవారమైనను, సర్వశ్రేయమునకై సహకారము జేయవలెను' అని చెకరంతు సోదరడు చెప్పినవాక్యముతో మే మేకీకరించెదము. అయితే ఆచిడువారలను మంచివారలకు సరిమానులై యుండవలెను. అప్పుడు సహకారము సరిమానులకుండును. ఇప్పుడు భారతదేశములో ప్రజలకును ప్రభుత్వమునకును, సేవజేయు, నైతిక సహకారపక్షి తులు లేవు. అధికారులతో నైతిక సహకారము స్థిరపరుపవలె నన్నచో, ప్రజలలోనే సహకారమెక్కడుగ గావలయును. అట్టి సహకారపరిస్థితులు లేనంత కాలము నిరాకరణోద్యమమునకు నైతికధర్మముగను, యెదిరిపడు మునకును, మానవాభి కంఠికున నైతిక సేవగండును. నిరాకరణోద్యమము మనమునైతిక అధోగతినుండినైతి లేవవలెను కోరికతో ప్రారంభించబడి, పగ దీర్చుకొనుటకు కాక పోయినయెడల, తనవ్యాధియు నిచ్చుకళంకముగ నుండవలయును. అందుచే నిర్బంధముల పాలగుచు నున్నవాడు జ్ఞానము గల్గి తనకేక్రిని దాను దెలిసికొనపుడు, మరల అన్యైక్యంబువని నైతిక అధోగతికి పాల్పాడుండవలెను.

(యంగుండియా)

శాసనసభల ప్రవేశించుట

హానికర మగు నూచన

('యంగుండియా' నుండి)

చిట్టగాంగునందు జరిగిన వంగరాష్ట్రీయమహాసభ కర్తృత్వ వహించిన చిత్రరంజన దాసు సత్పిఠానిగారు స్థానికసంఘములను ముగ్ధునిపిపాటిలను, అవసరమైనచో శాసనసభలను అసహాయవాదులు స్వాధీనపరచుకొనవలయు ననియు అచ్చట అన్నివిషయము లందును అభ్యంతరము కలిగించు నుండవలయు ననియు సలహా నిచ్చెను. ఇది ఆధాతముగ నైతిని కలకత్తా యందు సమావేశపరుపబడిన ప్రత్యేక కాంగ్రెసు మహాసభ యందు నిరాకరణంబుజడిన యీనూచనను గురించి కొందరు వాద ప్రతివాదముల నలుపుచున్నారు.

శాసనసభల ప్రవేశించువిషయము 1920వ సంవత్సరము పెప్టెంబరుమాసమున కాంగ్రెసు మహాసభయందు సంపూర్ణముగ నిర్ణయపడినది. కట్టకడపట యీసలహా నిరాకరింపబడినది. అది మొదలు ఈరెండు సంవత్సరములు శాసనసభల బహిష్కారముతో అసహాయోద్యమము కొనసాగుచున్నది. శాసనసభలయందు ప్రతిస్థాపనల గలిగించుట నిరుపయోగ మనుమాట విదితము. ఈసందర్భమున గాంధీమహాత్ముడు నిరూపించిన కారణములను తిరుగ విచరించుట అవసరము. శాసనసభల మామలకు లాభదక ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటింపవలయు నను నుద్దేశముతో శాసనసభల ప్రవేశించివారి అనుభవములు, మహాత్ముని వాదములను మరింత బలపరచుచున్నది. దుర్బలమును ఆటంకములవల్లను నిష్ప్రయోజనమును ప్రతిఘటనల వల్లను, కాష్టానియలగును కేంద్ర ప్రభుత్వముకం దును నిరంకు కాధికారధర్మము వారి బలము అధికమగు చున్నది. ఒకే పర్యాయము స్వరాజ్యము పొందవలయు నను నుద్దేశము మారుకొనిక

మక్రమముగ స్వరాజ్యము స్థాపింపబడుటకు మనము అంగీకరించినచో మనము శాసన సభల ప్రవేశంప వచ్చును.

కాంగ్రెసు తీర్మానముల గౌరవించి, శాసనసభల బహిష్కారించినవారిలో కొందరు, శాసనసభలయందు అ సహాయవాదులు సభ్యులుగ నుండవచ్చుననియు, అట్లు అ సహాయవాదు లేనభలను స్వాధీనపరచుకొనియుండిన మిగుల లాభకరముగ నుండియుండునని, తలచుచున్నారు. వారు పోరపాటు పడుచున్నారు. ఈ సందర్భమున మనద్రుతికలకు అభిప్రాయముల గమనించుట యుక్తము. ఈ ఉద్యమము నశించవలయునని ఉద్దేశము గలవారందరు అసహాయవాదులు, శాసనసభల ప్రవేశించవలయునని సలహా ఇచ్చుచున్నారు.

కలనలు వెలుపుడుగారి వేళపుత్తేనుము, కోరుచారు. ఇతర లింగులవలె నేమిగూడ హిందూదేశమునకు దొమినియను హోంరూలు ఇచ్చువలయుననియు అయ్యది క్రమక్రమముగ ఇయ్యబడవలయుననియు వీరి యభిప్రాయము. మూలము పక్షము వారివలనే వీరు అసహాయోద్యమమును తీవ్రముగ ఖండించు వారిలో నొకరు. ఇట్టి వలద్యంత్వ ప్రభుత్వవిధానమును సమరింపవలయు నని లండను టైముస్ పత్రిక సలహా ఇచ్చెను. ఆతురతతో కలనలు వెల్లెత్తెను గారు యీసలహాను ఖండించుచు, ఇట్లునట్లుచే అందోశన మొనర్చుటకు అసహాయవాదుల కొక కారణము కల్పించిట్లుగ నని చెప్పిరి. మితవాదుల ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుచుండుట మిగుల తృప్తికరముగ నున్నదనియు, అ సహాయవాదులు తమ ఉద్యమమును విడనాడిన గాని సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము వారు నూతనముగ వాదనా మిచ్చుట అవసరమని వీరు దృఢముగ బలికిరి. ఇందుచే యీ ఉద్యమముపట్ల వీరికెట్టి తీవ్రమగు భేదాభిప్రాయము గలవో విశదమగుచున్నది. అసహాయవాదులు శాసనసభల యందు ప్రవేశించనిధమున వారిని ప్రోత్సహించవలయు ననియు, ప్రస్తుతము ఎన్నికలు జరిగిన ఉద్యమమునందలి శాసనసభల బహిష్కార కార్యక్రమము సంపూర్ణముగ నిష్ఫలమగు నని వీరు అభిప్రాయపడుచున్నారు. అసహాయవాదులు శాసనసభల ప్రవేశించినచో వారు ప్రభుత్వసత్తిహాల పక్షమున చేరి సంస్కరించుద్రుమున నడపు చుందురు. విషయము లిట్లుండ శాసనసభల ప్రవేశించుటచే మనము ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడిన వారు మగుచున్నాము గాని, వారిని ప్రతిఘటించిన వారము కాకాలము ను విషయమును కొందరు గమనించుటలేదు. హానికరమగు యీ నూచనను మనము అంగీకరించి శాసనసభల ప్రవేశించుట మనము ప్రారంభించినచో అసహాయోద్యమము క్షీణించు ననుమాట ముమ్మాటికి నిజము.

ఈ విషయమున ప్రభాభిప్రాయము యీనూచనకు వ్యతిరేకముగ నుండుట సంతోషకరము. వంగరాష్ట్రీయమహాసభ వారే అధ్యక్షురాలి లాసరిగిన నూచనను ఆమోదించుచు తీర్మానము గావించుటకు మారుగ స్థానికసంఘములను ప్రవేశించుట కూడ ఖండించుచు తీర్మానముల గావించితి. మనకార్యక్రమము కొనసాగించుటకు వీలులేకున్నను, అసహాయవాదులు అల్పసంఖ్యాకులైనను, వారు స్థానిక సంఘములందు సభ్యులుగ నుండుట యుక్తము కాదని మహాత్ముడు సలహా ఇచ్చి యుండెను. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును తయారుచేసిన వారు, ప్రతిఘటనము నిష్ప్రయోజన మగుట్లు తగు నిబంధనల గావించియున్నారు. కావున ఎవోకొన్ని ప్రభుత్వప్రయత్నముల కాటంకము కలుగ జేయవలయు నని గాక ప్రభుత్వ విధానమునే సంపూర్ణముగ మార్చవలయునని ఉద్దేశముతో శాసనసభల ప్రవేశంప నెంచుట లాభములేనిదని చట్టసమ్మతమగు అందోశనమునకు ప్రతిఘటనము మిగుల లాభకరమగు సహకారి. ఈసాధనములు అసహాయోద్యమమునందు నిరపయోగములు. ఈవిషయమునకు కాంగ్రెసు తీర్మానమును మార్చుట ఉద్యమపు పునాదియే ధ్వంసము చేయుటయగును.

సి. రాజగోపాలాచారియ్యారు.

భారత ప్రభుత్వపు విశేషాంగ కార్యదర్శియగు డెన్నిసు బ్రేగారు జప్టిమోక్షన సరిహద్దు ప్రాంతముల కమిషను కర్తృత్వ వహించుటకు తేజుబాపే సిన్హానుండి బయలుదేరి పోవుచున్నారు. ఈకమిషను వివరణ ఈవారములోనే వెలువరులో ప్రారంభమగు.

రైల్వేలలో నికమీదట గొప్పఉద్యోగముల కన్నిటికి భారతీయులు తేర్చుకొన రాదని తమతీర్పులకు ననుకూలించి బలపుచు అంగీకారము-వైండవ సంఘపు సంయుక్త రాష్ట్రముల కేంద్ర కమిటీవారికి తీర్మానమును చేసిరి.

చెన్న పురి దేశీయ సమాజము

నేషనలు క్లబ్బు ప్రారంభోత్సవము

నిన్న సాయంత్రము లింగి చెట్టిబిడ్డి నెం 317వ గృహము నందు చెన్న పురి దేశీయ సమాజము యొక్క ప్రారంభోత్సవమును శ్రీమాన్ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు జరిపిరి. హిందువులు, మహమ్మదీయులు; క్రైస్తవులు అందరు చాలవందల సంఖ్య అరుడెంచి యుండిరి. సభకు వచ్చివారిలో నధిక సంఖ్యాకులు కద్దరు క్రైస్తవులగు ఛేరియండిరి. మొట్టమొదట అందరికి ఫలాహారములు, గంధము తాంబూలులు లొంగగజేసెను.

అంతట ప్రార్థనలతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. సభా సంఘమునందు మహాత్మాగాంధీ, లాకహన్య తాల గంగాధర తిలక్, పండిత మోక్షిలాలు నెహ్రూ, దేశబంధు శివరంజనరావు, అశ్వినీదత్త, వారిజనిగార్లు మున్నగు నాయకులు ప్రసంగములు చేసెను. ప్రసంగములలో నలంకరించబడి యుండెను. అనంతరం నాటియందాటి వాస్తవ్యులగు మహర్షి ఫణులల్లా సాహెబుగారు ఉరుదులో ప్రార్థనచేసి శివయన్యా లా బా గు, తురుష్కల కష్టములు, కిలాఫాతు సమస్య, స్వరాజ్యాభిప్రాయము మున్నగు నవి హిందువులకు మహమ్మదీయులకు వికటత్యమును సుస్థిరముగ కలిపెననియు, ఈదేశీయ సమాజములో ఈవికటత్యము మరల బలపడ గలదనియు, అన్ని కక్షముల వారిచ్చట సభ్యులుగ నుండుట కవకాశము గలదనియు చెప్పి, రంగాక్ పంతుంగారు మండితు వెళ్లరలెను. ఉండవాలనుని తన మహమ్మదీయ మిత్రులతో కూడ నెత్తిపోయిరి.

అంతట ప్రార్థనలన్ని మతములతరపున జరుపబడెను. చక్కరయ్య చెట్టిగారు క్రైస్తవ ప్రార్థనను, శృంగారనేల చెట్టిగారు ప్రాకృతమున వాదమత ప్రార్థనను, మహమ్మదీయులు కొందరుతమ ప్రార్థనను, గద్దెరంగయ్య నాయకుగారు ఇత కొందరు హిందూ ప్రార్థనలను చేసిరి. గాంధీమహాత్మునికి అతి ప్రీయమగు "వైష్ణవగీతము"ను హరిహరశర్మగారత్యద్భుతముగ గానము చేసిరి.

సమాజముయొక్క ముఖ్యోద్దేశములు

కార్యదర్శులలో నొకరు శ్రీమాన్ కె. భావ్యం అయ్యంగారు సమాజము యొక్క ప్రధానోద్దేశములను గురించి ఇట్లు చెప్పిరి. "కాంగ్రెసు సభ్యులకును, కాంగ్రెసు ఉద్యమమునందు సానుభూతి గల వారికిని ఈరంగము నగమనమును ఇప్పటి వరకు ఒక సమాజము లేకుండెను. చెన్న పురి దేశీయ సమాజములో నట్టి వారందరను సభ్యులుగా చేర వ్రాకితులు. వారందరిచ్చట ప్రతినియు చేరి, సామాన్యవిషయములను గురించి ప్రసంగించు చుండ వచ్చును. ఈ సమాజము శుభముగ జాతీయ సమాజముగ వర్గీకరింపని నాలోక, స్వదేశీ, జాతీయ విజ్ఞానము, జాతీయ చిత్రకళాకళలముల నభివృద్ధిచేయు వలెనను, భారతదేశమందలి అన్ని మతములకును, అన్ని కర్ణముల వారికిని వికవత్తము నభివృద్ధిపఱచి వారిలో జాతీయభావమును బలపఱచ వలెననునది ఈ సమాజముయొక్క ఉద్దేశములు.

18 సంవత్సరముల కంటెక్కు మించిన ప్రతిభారతీయుడును మదరాసు నగరమునందుగాని, బయట నెచ్చటనైనగాని కాంగ్రెసు సభ్యులుగా నేరియుండినను, కాంగ్రెసు మతమును స్వీకరించినను ఈదేశీయ సమాజములో సభ్యులుగా చేరవచ్చును. అట్లు ఈసమాజములో సభ్యులుగా చేరవారు సుప్రార్థ స్వదేశ వస్త్రధారణము చేసెదమనియు, జాతీయ సుత్యాభివృద్ధికి (అనగా హిందూమస్టిము-క్రైస్తవ-మతా-హిందూ-బ్రాహ్మణ-తెలగ్-తమిళ-కన్నడ-మలయాళము) పాటుపడెదమనియు నిత్య క్రొంది, శతీయమహాసభకు విరుద్ధముగ ఏ ఉద్ద్యమప్రచారమును నలంకరింపవలెనను.

సభ్యులుగా చేరగోరువారు కార్యదర్శులకు దరఖాస్తులను బుపవలెను. మ్యానేజింగు కమిటీవారికి ఇవ్వవలెననివారిని సభ్యులుగా చేర్చుకొనుటకు వీలులేదని నిరాకరింపవచ్చును. రు 5 లకు తక్కువలేకుండ ప్రవేశమును, నెల 1 కి ఒకరూపాయకు తక్కువలేకుండ చందాను చెల్లించుచుండవలెను. ద్రవ్యవంతులు ఇంతకంటె మెగా నెచ్చెదరని మాప్రాధిక. కొన్ని శతీయత కొంతనూలధము చేరినవిచ్చట ప్రవేశమును, నెలచందాను తగ్గించుటకు వీలుపడును. మాడుమానములు చరుగ చందాను చెల్లించని వాకు సభ్యులుగ నుండవలరు." అని వీరు నుడివిరి.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఈ జాతీయసమాజము కేవల రాజకీయములకై వ్రేల్చిన సాంఘికాది సర్వవిషయములందును అభివృద్ధిని కలిగించుటకును జాతీయవాదులందరను కలసి యిష్టానోష్టిని ముచ్చటించుటకును పరస్పర పరిచయమును స్నేహభివృద్ధిని కలిగించుటకును నిశ్చయించబడినది. రాజకీయములకు కాంగ్రెసుసంఘములు ప్రత్యేకముగ నుండుటచే అందులకే సభా సేర్పరుపవలసిన అవసరమే లేదు. ఈసభలో సభ్యులుగ నుండగోరు వారందరు సుభద్రత నే ధరింపవలెనను నియమముచూత్ర మేర్పరుపబడినది. అందుల కంగీకరింపిన వారందరును మితవాదులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు పక్షకులు మున్నగు వారందరునుగూడ నీ సభయందు సభ్యులుగా నుండగోరెదను. మితవాదులు ఈ కాంగ్రెసు సంఘమునచే జేరాభివృద్ధికిని స్వరాజ్యప్రాప్తికిని సహాయముగ నిత్యావిధానమును కొనసాగించవలెనని శ్రీమాన్ పండిత మదనమోహన మాలవ్యా వి.తే. పరీలుగారు మున్నగు నారు పలువురు నాయకులు మితవాదులు మోచుచుండిరి. అట్లు మితవాదులు కాంగ్రెసుసంఘమున చేరుటకే వీలులేదని నిన్న మొత్తమొందవారిలోజరిగిన మితవాదిసభలో కొందరు మితవాది మహానీయులు నుడివిరి. వారెట్లు నుడిగినను భవము గాంధీ మహాత్మునిని సామగ్రిగాను మనకు ద్వేషముండగూడదు. మనమెవ్వరిని గూడ ద్వేషింపగూడదు. ఇదియే మన గురువుగవుతుగు గాంధీ మహాత్ముడు మన కొంగన అదేశము. మన మందరమును జానిని రద్దుక అనుసరింపవలెను. రామానుజమతము, మార్క్సమతము, క్రైస్తవమతము, బ్రహ్మమతము, మహమ్మదీయమతము, బుద్ధమతము మున్నగు మతములకుతనే మనమతము గాంధీమతము. మనమతమునకు అహింస, ప్రేమ, శాంతి, కష్టసహిష్టత మున్నగు నవి ముఖ్యగుతలుములు. తక్కిన అన్ని నుతలులవారును లేకుతమ మతముల కాత్యేషణలేకుండ నీగాంధీమతము నవలంబించ వీలు కలదు. మనసభ విజేతీయానుకరణమగు నేమో అనుసరేయము వాకుకలిగినది. బాగుగా నాలోచింప గ యిట్టి సమాజములు మగవ్రాహ్మణ కవచినిములు కావు. వారు తటాక పరిసర కృత్యములములయొద్దను, జేవాలకు మంటపములలోను, గ్రామ చావములలోనుకూడి కర్మకారములను ఆలోచించు పద్ధతి చిరకాలమునుండియు కలదుగాన మనమీ సభను ఏర్పరుచుట మన జాతీయతకు విలువయుగాదు గాని విలక్షణత అటలు, కుర్చీలు, పడక కుర్చీలు మున్నగునవి ముచునుండగూడదని నేనులందుచున్నాను. ఈసభలో జేరభావలనుమాత్రమే ముచ్చటించదగును. అంగ్లాది పాశ్చాత్య భాషలు తప్పతక్కిన గీర్వాణ, ఫార్సీ ప్రముఖభాషలును, అంగ్ల, బ్రాహ్మణ కన్నాట, మళయాళ, హిందీను వారాష్ట్రా దిరాష్ట్రీయ భాషలునుగూడ మనకు జేరభావలే యగును. ఆ జేరభాషలలోనే గ్రంథ భాండగార మేర్పరుపదగును. హిందీభాషను ముఖ్యముగా సభ్యునింపదగును. ఈ సభలో మన నాడుకుల పటములనన్నిటినియుంచదగును. అటలులను సందర్శించుట వలనను జేరభావమ్యాసంగము నలనను సభ్యులకు నాతనోత్సాహము కలుగ గలదు. సభ్యుల నాకర్షించుటకు ప్రత్యేకకార్యములను మన మేర్పరుప గూడదు. జాతీయభిమానమే సభ్యుల నిరతి కాకర్షింపవలెను. శక్తివారందరును వెళ్లెదరుగా నే నొక్కడును పోవన్న నేమని ఎవ్వరును తలంపగూడదు. అందరును ప్రతిదినమునసభకు కచ్చుట యొకముఖ్యవిధిగా ఏర్పదవలెను. వాకీ సభ్యు సందర్శనమే ఆకర్షకము. అంతకంటె మెదగ వాకీ ఆకర్షకము నక్కరలేదు. నేను మాచింగు విషయములను బట్టి ఆలోచించి సభ్యులు సభావిధానమును నిబంధనలను సభలో జరుగదగిన పనిని నిర్ధారణ చేయుదుటగాక. ఈసభ అరు నెలలుండుట ఆరేండ్లుండుట గూడ సభ్యుల చేతులలోనే యున్నది. ఈసభయనం దెన్ని యోసభలున్నవి. అవి ధనికుల సభలు. మనసభ అట్లుండగూడదు. ఈసభయందు ధనిక వనిక విభేద ముండగూడదు. ఎల్లవారును సమాన స్వాతంత్ర్యములతో సభ్యులుగా నుండ గల్గులు. ఇటు శక్తివత్తము గాక యథార్థమగు సహృద సాభాత్మభావము లేర్పదవలెను. మనము కేవలము కాజకీయములందు మాత్రమే కూడియుండుముగాని సాంఘికాదులందు మన కైకమత్తములేదని ప్రతిపత్తి జాతీయించుచుండును. ఈ అత్యేషణ ఆసభయని మనము మన ఆచరణలను చూపుటకే ఈసభముఖ్యముగా నేర్పరుపబడిది. ఇందువివిధ జాతిమతసభ్యులు వారందరును వికవత్తము కలిగియుండ దగును. ప్రభుత్వోద్యోగులు కాసనసభ్యులు, జడ్జిలు వర్ణమువారు, న్యాయవాదులు, మితవాదులు, మున్నగు వారందరును గూడ నై

ని మనముల ననుసరించి సభ్యులగుట, కర్తవ్యమగును. వారు కాంగ్రెసు విధానమున స్వయముగ పుచ్చే యన నక్కరలేదు. సానుభూతిగలవారై యుండిన వారును, ఈ సభలో భావ నేషను పద్ధతులు ఆచారములు మనగునవన్నియు ఆస్య నాగరకతానుగుణ్యములుగా నుండవలెను. మహాత్ముని ఆజ్ఞాను సారము క్రమబద్ధము సాధ్యత్యామును మన మధ్యనించుట కిది మనకు ప్రధానస్థానముగా నుండవలెను. సభ్యులందరు నొక్క ప్రార్థనాగీతమును, కంత పాఠముచేసి కలసి పాడవలెను. నేనుగూడ నట్లు చేయవలసియున్నది. అది నాకెట్లు సాధ్యమో తెలియదు. విలియమ్స్ అట యాసభకు సముచితముగాదని నా అభిప్రాయము. తెన్ని నులట నాడకచ్చునుగాని ప్రభుత్వయందుకు లేగిన విభాలమగు అవలంబము మనకులేదు. ఈ సభ జాతీయ సభగాని ఏవో యొకక్షేత్రచేర ప్రత్యేకసభకాదు. నేనుమొదట దీనిని గూర్చి మాచించుటకప్పు అంగీకారం చేసినదేయియు నేను, నేను నా అభిప్రాయమును భావ్యం, చక్కరయ్య, శ్రీనివాసయ్య, రంగయ్య నాయకుగారు మున్నగుమిత్రులకు తెలుపగ వారింగీకరించి దీనిని రిచుంతుటకామే నెరవేర్చి. నేను ప్రారంభోత్సవ సమయమున మీరుమాచిన యాత్మాహుమనే నిరంతరమును మావవలెనని శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివిరి.

అంతట పండిత లక్ష్మీనారాయణ శర్మగారు సంస్కృతమునను, శ్రీయ్యత వి. లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిగారు ఆంధ్రమునను సభోద్దేశములను గురించి అతి గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. లక్ష్మీనారాయణశర్మగారు గీర్వాణమున నుపన్యసించిరి. మహమ్మదీయ కలంటిరులు ఉరుదుభాషలో మనోహరముగ గానము చేసిరి. గద్దె రంగయ్య నాయకుగారు సభ్యధ్యక్షుని పుష్ప మాలాంజ్ఞతునిచేసి, వందనము లర్పించిరి.

అంతట సభ సుమారు 8 గంటలకు ముగిసెను.

ఆంధ్ర సేవాసంఘము - కాకినాడ.

రాజమండ్రి చింతామణి థియేటరు హాలులో
10-5-1922 లేదా బుధవారము

లవ - కుశ
ప్రదర్శించురు.
పి. వి. హనుమంతరావు,
కె. కృష్ణమూర్తి,
బాయింటు పెట్టిలిటె,

పలు విధ సాదాబంగారు

ఉంగరములు
కప్పులు, పువ్వులొగములు
చేర్చి కట్టబడిన

ఉంగరములు మావద్ద తయారుగా నున్నవి.
వివాహ సమయములందు,
బ్రాహ్మ, సర్వగు, మున్నగు వారిలో నుండు ప్రదర్శ

నకులకు బహుమానము సవరం బంగారుకు ముగా నిచ్చుటకుతగినది పూచీ నియ్య దును.

ఉచ్చిడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి
(1842) అంశు కంపెని, నగలనర్తకులు
మైసూరుబాదోగడ్డు, మద్రాసు.

(873) "కాంతామదహరణి"

అను యువాని వైద్యశాస్త్రప్రకారము రమారయిన ఇంద్రయపుష్టికి దివ్య యైవ తేజస్వము. దీనిని నేనించుటకే నిష్పత్తును, లేవనకై క్రితించుట, స్వప్నమందు స్థలనము, రతిలో శిశుస్థలనము, కాల్పవేరులు లాగుట, పోగొట్టి నిత్యయావన నుభయ నియ్యను. నీ గృహముందు యేల సిగు పడెదవు? దీనిని నేనించి స్వప్నములను పొందుము. పథ్యములేదు. పరీక్షచేసి చూచిన మీదట తెలియును. కల 1 డబ్బా 4-0-0 ఆంధ్రప్రదేశ్ చదువవలకు రు 3-0-0 మాత్రమే. తామరమందు. నేడే తామర, గజచర్మము, తామరలకు అసాధుము కల 1 డబ్బా 0-3-0 ది రెడ్డి అంశు కంపెని, గోపాలపురం, [8883] కొత్తపేట పోస్టు (గోదావరిజిల్లా)